

D-FEST

Programska knjižica

**PETNAESTI FESTIVAL
HRVATSKIH
DIGITALIZACIJSKIH
PROJEKATA**

14. i 15. svibnja 2026., NSK

Petnaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Programska knjižica

14. i 15. svibnja 2026.

**Nacionalna i sveučilišna
knjižnica u Zagrebu**

Organizator:

**NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU**

Podrška:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media

Sadržaj

O 15. D-festu / **6**

Program / **11**

Sažeci

    Izlaganja / **23**

    Kratka izlaganja / **57**

Biografije autora / **75**

Programski i Organizacijski odbori / **99**

O 15. D-festu

Jubilarni, Petnaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata (D-fest) – skup posvećen digitalnim zbirka i digitalizaciji kulturne i znanstvene baštine, sustavima za upravljanje digitalnom građom, digitalnim proizvodima i uslugama, istraživanjima i razvojnim iskoracima te promociji digitalizacijskih projekata – i ove godine okuplja stručnjake iz različitih područja s ciljem razmjene znanja i iskustava.

Ovogodišnji program, u uvodnom bloku izlaganja, iz perspektive Ministarstva kulture i medija, Sveučilišnog računskog centra (Srce) i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, razmatra pitanja razvoja nacionalne digitalne infrastrukture s osobitim naglaskom na zaštitu digitalnog i digitaliziranog sadržaja u kontekstu aktualne teme digitalne suverenosti te osvrtno na dokumente, smjernice i upute koji su relevantni za to područje. Drugi blok izlaganja u fokus stavlja suradnju i razvoj – kroz predstavljanje sustava e-Kultura, osvrt na važnost planiranja i koordinacije digitalizacije na primjeru digitalizacije knjižnične građe te uvid u digitalizacijske projekte kojima se postižu iskoraci prema novim suradnicima i novim razvojnim aktivnostima. Prvi dan D-festa zaključujemo promišljanjima o ulozi umjetne inteligencije u digitalizaciji kulturne baštine, ali i primjerima projekata koje također obilježava inovativnost.

Drugi dan D-festa nastavljaju izlaganja s temama iz područja digitalne humanistike, primjene novih alata i tehnika u analizama i organizaciji sadržaja te korištenju digitalnih zbirki. Upravo u skladu s petnaestogodišnjom tradicijom D-festa, izlaganja će sagledati različite poglede i perspektive dionika digitalnog okružja, ističući raznovrsnost ciljeva i potreba koje baština odnosno istraživački korpus u digitalnom obliku mogu ostvariti.

U nastavku skupa kratkim izlaganjima predstaviti će se rezultati provedenih projekata digitalizacije, novi portali i virtualne izložbe te ostali inovativni načini i alati za prezentaciju baštine u digitalnom okruženju.

Vjerujemo da će i ovaj jubilarni D-fest biti izvrsna prilika za dodatno profesionalno usavršavanje te mjesto inspiracije, povezivanja i zajedničkog promišljanja o budućnosti širokog područja digitalizacije.

PROGRAM

PROGRAM

Četvrtak, 14. svibnja

09:00 – 16:00 **Prijava sudionika**

10:00 – 10:15 **Otvaranje D-festa i pozdravni govori**

10:15 – 11:45 **Anuška Deranja Crnokić** (Ministarstvo kulture i medija):
Informacijski sustav digitalizirane kulturne baštine
Republike Hrvatske: razvojni smjer e-Kulture 2026. –
2030.

Ivan Marić (Sveučilište u Zagrebu, Sveučilišni računski
centar): Nacionalna e-infrastruktura: temelj digitalne
suverenosti

Sofija Klarin Zadavec (Nacionalna i sveučilišna
knjižnica u Zagrebu): Prema Strategiji zaštite, pohrane i
očuvanja digitalne knjižnične građe

11:45 – 12:15 **Stanka za kavu**

12:15 – 13:30 **Jelena Rubić, Matea Kolendić, Laura Šejčić** (Služba
za digitalizaciju kulturne baštine, Uprava za arhive,
knjižnice i muzeje, Ministarstvo kulture i medija): Razvoj
digitalnog ekosustava: e-Kultura kao model nacionalne
digitalne infrastrukture za kulturnu baštinu

Karolina Holub (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u
Zagrebu): Planovi digitalizacije u javnim knjižnicama u
RH: analiza

Ivana Hebrang Grgić, Milan Puh (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u São Paulu, Brazil): Digitalizacija publikacija Hrvata u Brazilu

Maja Žužak Horvatić, Aleksandra Mikić-Grginčić (Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac): Od vizije do sustava: strateško planiranje digitalizacije baštine u Gradskoj knjižnici ‘Ivan Goran Kovačić’ Karlovac

13:30 – 14:30 **Stanka za ručak**

14:30 – 16:00 **Sara Čičić Duvnjak, Zvonko Stojević, Matea Šuljak** (Orsula d.o.o.): Projekt *From Raw Collection to Digital Collection (RCtoDC)*

Ivan Kapec, Ivan Volarević (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Upotreba umjetne inteligencije kao alata za obradu rukopisne i stare knjižne građe

Kristijan Crnković, Bernard Crnković, Leticija Crnković (ArhivPRO d.o.o.): Digitalni repozitoriji i primjena UI tehnologija u sustavu Indigo

Ksenija Banović, Tihana Luetić, Zrinka Brigić (Prirodoslovna škola Vladimira Preloga; Odsjek za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu; Gornjogradska gimnazija u Zagrebu): Od jezika svetih mojih djedova do bugarske učionice

Maša Zamljačanec (Muzej grada Koprivnice): *BOBICA* – digitalizacija kao medij muzejske komunikacije

Petak, 15. svibnja

09:00 – 09:45 **Obilazak Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu**

09:00 – 09:45 **Obilazak jedinice *Zaštitna snimanja i izrada preslika u NSK***

09:30 – 13:00 **Prijava sudionika**

10:00 – 11:30 **Marijana Tomić, Željka Tomasović, Laura Grzunov** (Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti i tehnologije): Između ograničenja i mogućnosti: digitalne zbirke hrvatskih inkunabula iz perspektive istraživača

Hrvoje Stančić, Marija Zmajlović (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu): Pametna digitalizacija: kako umjetna inteligencija transformira pristup arhivskom gradivu 19. i 20. stoljeća na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

Daša Farkaš, Kristina Kocijan (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu): Tragovi u riječima: digitalni otisci školskih tekstova u jezičnoj baštini

Anita Skelin, Daša Farkaš, Vanja Štefanec (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu): E-rječnik neologizama hrvatskog jezika

11:30 – 12:00 **Stanka za kavu**

12:00 – 13:30 **Slaven Ružić, Josipa Maras Kraljević** (Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata): Digitalna baza podataka smrtno stradalih i nestalih u Domovinskom ratu: metodologija izrade i istraživački potencijal

Kristina Grgić, Karolina Tumbas (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Od privatne knjižnice do obiteljske digitalne baštine: modeli rekonstrukcije knjižnih ostavština u Digitalnim zbirkama NSK

Sanda Furjanić, Tanja Mihaljević (Gimnazija Karlovac): *Digitalizacija fizikalnih učila iz Teslina đučkog doba – uspjesi i izazovi digitalizacije u srednjoškolskoj ustanovi*

Paula Zglav, Vedran Šerbu (Državni arhiv u Dubrovniku): Multispektralno skeniranje odabranih dokumenata u Državnom arhivu u Dubrovniku

Tomislav Blažević, Katarina Vukić (Sveučilište u Zadru, Znanstvena knjižnica; Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti i tehnologije; Državni arhiv u Zadru): Priča skrivena u plakatima: digitalna transformacija zadarske operne baštine kroz projekt *OPERISM*

13:30 – 14:30 **Stanka za ručak**

14:30 – 15:45 **5-minutna izlaganja**

Anamarija Ljubek, Marlena Vičević, Tomislava Žilić (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Dinamika eOP-a u brojkama

Sanja Jelušić, Sofija Klarin Zadavec, Marijana Tomić (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Portal *Incunabula Croatica*

Marija Miletić (Pomorska škola Bakar): *Nautika* – digitalna knjižnica Pomorske škole Bakar

Ivana Klajzner (Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica): Digitalizirana građa u Digitalnom repozitoriju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu (DRMA)

Igor Dobrača (Strukovna škola Eugena Kumičića Rovinj): Primjena web aplikacije Grimmory za upravljanje digitalnom građom

Ana Golubić, Ivan Jelić (Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Božidara Adžije): Projekt *Za radnička prava*

Zoran Perović, Vedran Šerbu (Državni arhiv u Dubrovniku): Napokon je krenulo: digitalizacija serije *Testamenta Notariae* u Državnom arhivu u Dubrovniku

Anja Kovač (Institut za oceanografiju i ribarstvo): Digitalizacija časopisa: *Acta Adriatica* kao vremenska kapsula znanja o Jadranu

Luka Lovrić (Hrvatski povijesni muzej): Digitalizacija Knjiga ulaska u Hrvatskom povijesnom muzeju

Lucija Đuretić, Tamara Štefanac (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Virtualna izložba *Neobjavljena priča znamenitih žena: Iz Ostavštine Antuna pl. Cuvaja od Carevdara*

Vesna Vlašić (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Hrvatski gradovi na karti svijeta: virtualna izložba *Braunov atlas u Grafičkoj zbirci NSK*

Marina Stanić Palašti (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Virtualna izložba *Miroslav Miletić*

15:45 – 16:00 **Zatvaranje D-festa, nagradna igra**

SAŽECI

IZLAGANJA

INFORMACIJSKI SUSTAV DIGITALIZIRANE KULTURNE BAŠTINE REPUBLIKE HRVATSKE: RAZVOJNI SMJER E-KULTURE 2026. – 2030.

Anuška Deranja Crnokić

Ministarstvo kulture i medija

Anuska.Deranja-Crnokic@min-kulture.hr

Središnji informacijski sustav digitalizirane kulturne baštine Republike Hrvatske e-Kultura predstavlja ključan iskorak prema sustavno organiziranoj i dugoročno održivoj digitalizaciji kulturne baštine. Uspostavljena infrastruktura omogućuje učinkovito upravljanje digitalnim sadržajem, njegovu trajnu pohranu te široku dostupnost i interoperabilno korištenje podataka, čime digitalizacija postaje strateški upravljani proces. U razdoblju od 2026. do 2030. godine proces digitalizacije bit će usmjeren prema usklađivanju s europskim strateškim okvirom, koji digitaliziranu kulturnu baštinu prepoznaje kao važan resurs kulturnih i kreativnih industrija, ali i kao sastavni dio jedinstvenog digitalnog tržišta. Sustav e-Kultura ima ključnu ulogu nacionalnog agregatora za Europeanu te važnu funkciju povezivanja s relevantnim europskim inicijativama.

Razvojni smjer do 2030. godine usmjeren je na jasno definirane prioritete digitalizacije, što uključuje ugroženu baštinu, najposjećenije lokalitete i nedovoljno zastupljene kategorije građe, uz kontinuirano postavljanje mjerljivih ciljeva i sustavnog praćenja napretka. Usporedno će se provoditi dodatno poticanje sveobuhvatne digitalizacije fondova i zbirki, uz uključivanje različitih institucija i osiguravanje uravnotežene digitalne zastupljenosti. Poseban naglasak stavlja se na tehnološke inovacije i razvoj novih digitalnih sadržaja i usluga, uključujući primjenu umjetne inteligencije, 3D modela te virtualne i proširene stvarnosti, čime se dodatno unapređuju interpretacija kulturne baštine i korisničko iskustvo. Kvaliteta metapodataka, interoperabilnost i jasno upravljanje pravima korištenja ostaju ključni preduvjeti daljnjeg razvoja. Digitalna kulturna baština time

se potvrđuje kao strateški resurs i važna komponenta društva, dok sustav e-Kultura predstavlja temelj digitalne transformacije sektora i aktivnog sudjelovanja Hrvatske u europskom digitalnom okruženju do 2030. godine.

NACIONALNA E-INFRASTRUKTURA: TEMELJ DIGITALNE SUVERENOSTI

Ivan Marić

Sveučilište u Zagrebu, Sveučilišni računski centar
ivan.maric@srce.hr

U vremenu obilježenom globalnom neizvjesnošću, kibernetičkim prijetnjama i ovisnošću o stranim pružateljima tehnoloških usluga, kontrola nad vlastitim podacima postaje pitanje opstanka. Digitalna održivost i suverenost danas su ključni stupovi nacionalne sigurnosti i neovisnosti. Za kulturu te akademsku i znanstvenu zajednicu to podrazumijeva sigurno okruženje u kojem se znanstveni podaci, baština i intelektualno vlasništvo pohranjuju, obrađuju i čuvaju unutar vlastitih granica. Nacionalna rješenja, s jedne strane, omogućuju kontrolu nad infrastrukturom (sukladno direktivi NIS2), smanjuju rizik od „curenja“ podataka i povećavaju otpornost na vanjske geopolitičke pritiske. S druge strane, nudeći pouzdane nacionalne repozitorije, ona osiguravaju očuvanje digitalne baštine i rezultata znanstvenih istraživanja.

Hrvatski naponi za ostvarivanje digitalne suverenosti usklađeni su s europskim smjernicama i inicijativama. EU intenzivno radi na tehnološkoj suverenosti kroz *Strategiju digitalnog desetljeća*, koja se 2026. godine revidira radi usklađivanja s promjenjivim digitalnim okruženjem. Program *Digitalno desetljeće 2030.* stavlja fokus na sigurne digitalne usluge i rješenja, u što se uklapaju i hrvatski planovi za digitalnu transformaciju do 2032. godine, dok u području kibernetičke sigurnosti EU naglašava

važnost zaštite kritične infrastrukture. U području znanosti, Europski oblak za otvorenu znanost (EOSC) utjelovljuje europsku viziju suvereniteta podataka po dizajnu. EOSC se temelji na načelima FAIR, a njihovom se primjenom osigurava da otvorenost i suverenitet nisu suprotstavljeni ciljevi, nego komplementarne dimenzije pouzdanog europskog istraživačkog ekosustava.

U izlaganju će biti riječi o ulozi Srca u jačanju digitalne suverenosti akademske i znanstvene zajednice u RH i osiguravanju pouzdane pohrane istraživačkih podataka. Izdvojit će se ključne nacionalne usluge i resursi Srca za znanstvena istraživanja: Digitalni akademski arhivi i repozitoriji (Dabar), sustav Puh (Pohrana i upravljanje podacima), usluga Napredno računanje te Informacijski sustav znanosti RH (CroRIS). Također, predstaviti će se status povezivanja nacionalnih, tematskih i e-infrastrukturnih EOSC čvorova u zajedničku EOSC federaciju, čime europska znanost ostaje otvorena, inovativna i otporna na globalne izazove.

Nastojat će se pokazati da digitalna suverenost nije izolacija, nego sposobnost slobodnog odlučivanja o vlastitoj digitalnoj budućnosti. To se postiže razvojem nacionalnih rješenja, pouzdanom pohranom podataka i poštivanjem europskih standarda, čime se gradi sigurnija i održivija budućnost za hrvatsku znanost, kulturu i društvo u cjelini.

PREMA STRATEGIJI ZAŠTITE, POHRANE I OČUVANJA DIGITALNE KNJIŽNIČNE GRAĐE

Sofija Klarin Zadavec

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

sklarin@nsk.hr

Dužnosti hrvatskih knjižnica u provedbi poslova zaštite digitalne knjižnične građe proizlaze iz odredbi *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj*

djelatnosti te Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a osobito su propisane Pravilnikom o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe, Standardom za digitalne knjižnice te Pravilnikom o obveznom primjerku. Sagledamo li područje zaštite digitalne građe i s aspekta upravljanja, dostupnosti te zaštite autorskog prava, skup normativnih akata obuhvaća i Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima te Zakon o kibernetičkoj sigurnosti, a u kontekstu provedbe očekuje se i izrada internih procedura za rukovanje, upravljanje i kontrolu pristupa digitalnoj građi.

U navedenim normativnim dokumentima posebno se ističu zadaće Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK), koja poslove zaštite digitalne građe provodi u okviru djelovanja Hrvatske digitalne knjižnice. Kao središnja knjižnica u Hrvatskoj zadužena za prihvrat obveznog primjerka digitalnih publikacija i izgradnju Hrvatske digitalne knjižnice, NSK je dužna izraditi *Strategiju zaštite, pohrane i trajnog očuvanja digitalne knjižnične građe* i *Plan zaštite, pohrane i trajnog očuvanja u sklopu nacionalnog sustava zaštite, pohrane i trajnog očuvanja digitalne građe.*

Izlaganje donosi pregled zadaća knjižnica u području zaštite digitalne građe, s posebnim fokusom na ulogu NSK, ponajprije s ciljem sagledavanja cjelovite slike područja zaštite digitalne knjižnične građe u hrvatskim knjižnicama te pripremu za analizu koja će prethoditi izradi navedenih strateških dokumenata.

RAZVOJ DIGITALNOG EKOSUSTAVA: E-KULTURA KAO MODEL NACIONALNE DIGITALNE INFRASTRUKTURE ZA KULTURNU BAŠTINU

Jelena Rubić, Matea Kolendić, Laura Šejčić

Služba za digitalizaciju kulturne baštine,

Uprava za arhive, knjižnice i muzeje,

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske

jelena.rubic@min-kulture.hr; matea.kolentic@min-kulture.hr;

laura.sejic@min-kulture.hr

Projekt *e-Kultura* predstavlja nacionalnu inicijativu usmjerenu na strateški razvoj digitalne infrastrukture za upravljanje, očuvanje i dugoročnu dostupnost kulturne baštine u Republici Hrvatskoj. Razvojem zajedničkog sustava za upravljanje digitaliziranom građom i povezivanjem muzeja, arhiva, knjižnica i audiovizualnih institucija, e-Kultura potiče digitalnu transformaciju kulturnog sektora te uspostavlja interoperabilni ekosustav koji omogućuje koordinirano i održivo korištenje digitaliziranih zbirki. Sustav pruža institucijama različitih kapaciteta i razine digitalne zrelosti mogućnost sudjelovanja u zajedničkom ekosustavu temeljenom na standardima, interoperabilnosti i koordiniranim procesima upravljanja, čime se potiče suradnja, učinkovitiji radni procesi i šira dostupnost kulturnih sadržaja javnosti i istraživačkoj zajednici.

Izlaganje donosi pregled razvoja i implementacije sustava e-Kultura kroz pristup studije slučaja temeljene na praksi. Analiza je strukturirana kroz tri međusobno povezane dimenzije. Prva se dimenzija odnosi na međunarodno usklađivanje te razmatra interoperabilnost i integraciju s europskim kulturnim okvirima i platformama. Druga se dimenzija fokusira na mehanizme upravljanja i koordinacije, istražujući kako su suradnja, zajednički standardi i procesi donošenja odluka organizirani među

institucijama. Treća dimenzija analizira učinke ekosustava, uključujući razvoj kapaciteta, dijeljenje resursa, institucionalno sudjelovanje i angažman korisnika. Takav pristup omogućuje razumijevanje načina na koji su institucionalne potrebe kulturnih ustanova i međunarodni standardi integrirani u dizajn digitalne infrastrukture, čime se osigurava održivo upravljanje digitalnim sadržajima i njihova dugoročna dostupnost.

Izlaganje također istražuje ulogu digitalne infrastrukture u poticanju novih oblika pristupa kulturnoj baštini i njezina korištenja. Kroz razvoj virtualnih izložbi, povezivanje s europskim kulturnim platformama te primjenu naprednih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, e-Kultura otvara prostor za inovativne načine interpretacije i ponovnu uporabu digitaliziranih sadržaja. Model sustava e-Kultura pokazuje kako nacionalna kulturna politika može aktivno poticati horizontalnu suradnju među lokalnim, regionalnim i nacionalnim korisnicima, istodobno omogućujući integraciju u međunarodne kulturne ekosustave.

PLAN DIGITALIZACIJE U JAVNIM KNJIŽNICAMA U RH: ANALIZA

Karolina Holub

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

kholub@nsk.hr

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu izradila je i objavila *Plan digitalizacije u javnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj za 2025. godinu*, postupajući prema obvezi propisanoj Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 36/2024). Donošenje ovog dokumenta, uz sustavnu dostavu popisa građe, ključan je preduvjet za uspostavu učinkovite koordinacije digitalizacije knjižnične građe na nacionalnoj razini.

U izlaganju će se dati kratki osvrt na relevantne propise i smjernice na kojima se temelji izrada *Plana* te će se pojasniti ključni koraci za pripremu popisa građe za digitalizaciju. Također, predstaviti će se analiza dosad dostavljenih planova digitalizacije, pri čemu će se podaci raščlaniti prema vrstama knjižnica i vrsti građe.

DIGITALIZACIJA PUBLIKACIJA HRVATA U BRAZILU

Ivana Hebrang Grgić, Milan Puh

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Sveučilište u São Paulu, Brazil
ihrgic@m.ffzg.hr; milan.puh1@gmail.com

Jedan je od ciljeva projekta *Komunikacijski obrasci i informacijske potrebe Hrvata u Čileu, Argentini i Brazilu*, koji financira Hrvatska zaklada za znanost, identifikacija i digitalizacija publikacija povezanih s Hrvatima u tim zemljama. To nije uvijek jednostavno – nije dovoljno pretražiti *online* kataloge knjižnica i drugih ustanova, nego je potrebno uključiti zajednicu kako bi se prikupile informacije o građi. Razlog tome je velika količina građe koja je teško dostupna ili uopće nije dostupna. Neke su knjige objavili nakladnici kojima nakladništvo nije primarna djelatnost pa knjige nisu u potpunosti opremljene svim potrebnim bibliografskim podacima. Takvi nakladnici ponekad ne poznaju propise (npr. o obveznom primjerku) niti ne dostavljaju uvijek knjige hrvatskim knjižnicama.

U prvom dijelu projekta istražuju se knjige povezane s Hrvatima u Brazilu. Mnoge od njih nisu dostupne hrvatskoj javnosti, a često su teško dostupne i u Brazilu. One su dio hrvatske kulturne baštine pa je bitno zabilježiti njihovo postojanje i, po mogućnosti, omogućiti pristup elektroničkim verzijama. Stoga se u sklopu projekta izrađuje bibliografija, a nastoje se prikupiti i privole za digitalizaciju odabrane građe i njezinu pohranu u otvorenom pristupu.

Prikazat će se dosadašnji rad sa zajednicom brazilskih Hrvata te virtualna zbirka u nastajanju. Riječ je o zbirci Knjige i novine o Hrvatima u Brazilu koja je izrađena pri repozitoriju Hrvatski iseljenički tisak na platformi Dabar. Trenutačno je u zbirci 15 objekata i svi su u otvorenom pristupu jer je to jedan od preduvjeta za uključivanje u zbirku. Dvanaest su objekata knjige, a tri su serijske publikacije (7 brojeva). U izlaganju će se objasniti način prikupljanja građe, način pregovaranja o privolama te će se opisati suradnja s ustanovama i pojedincima. Također, prikazat će se statistika povezana uz građu (npr. mjesto i vrijeme objavljivanja, dostupnost tiskanih izdanja i sl.) te primjeri digitaliziranih objekata. Najavit će se i drugi projekti vezani uz istraživanja i digitalizaciju publikacija povezanih s Hrvatima u Južnoj Americi.

OD VIZIJE DO SUSTAVA: STRATEŠKO PLANIRANJE DIGITALIZACIJE BAŠTINE U GRADSKOJ KNJIŽNICI ‘IVAN GORAN KOVAČIĆ’ KARLOVAC

Maja Žužak Horvatić, Aleksandra Mikić-Grginčić

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

mzuzak@gkka.hr; amikic@gkka.hr

Digitalizacija knjižnične građe u suvremenom okruženju više nije stvar izbora, nego nužnost za očuvanje i promociju zavičajnog identiteta. Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ u Karlovcu prepoznala je izazov prelaska s parcijalnih projekata na sustavan i održiv model upravljanja digitalnom baštinom.

Izlaganje će predstaviti proces izrade i ključne odrednice *Strateškog plana digitalizacije*, koji služi kao krovni dokument za odabir građe, primjenu međunarodnih standarda i osiguravanje dugoročne dostupnosti.

Fokus je stavljen na tri segmenta: zaštitu ugrožene zavičajne građe, tehnološku interoperabilnost te podizanje digitalne pismenosti korisnika.

Cilj je izlaganja pokazati kako strateško planiranje omogućuje knjižnici da postane proaktivni sudionik u digitalnom kulturnom prostoru, osiguravajući da karlovačka baština ne bude samo arhivirana, nego živa i dostupna budućim generacijama.

PROJEKT *FROM RAW COLLECTION TO DIGITAL COLLECTION* (RCTODC)

Sara Čičić Duvnjak, Zvonko Stojević, Matea Šuljak

Orsula d.o.o.

sara.cduvnjak@orsula.hr; zvonko.stojevic@gmail.com;

matea.suljak@orsula.hr

Izlaganje predstavlja rezultate projekta *From Raw Collection to Digital Collection* (RCtoDC), br. 101173636, sufinanciranog sredstvima Europske unije u okviru Programa Digitalna Europa (DIGITAL). Projektni konzorcij predvodi društvo Orsula d.o.o. u ulozi korisnika i koordinatora, dok su ostali korisnici austrijsko društvo Media Production 100 GmbH i Sveučilište u Ljubljani. Pridruženi su partneri Muzej grada Zagreba, Nacionalna galerija Slovenije i Gradski muzej Ljubljane.

Sljedeći ciljevi, definirani ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava, su ostvareni:

- digitalizirani su ugroženi predmeti kulturne baštine i učinjeni dostupnima javnosti korištenjem 3D i XR tehnologija;

- izrađen je *The Toolkit-App*, koji se implementira kroz model dvostrukog formata isporuke, a koji se sastoji od aplikacijskog sloja temeljenog na videu i dostupnog putem weba, te strukturirane knjižice

koja u pisanom formatu predstavlja iste radne procese, alate i standarde;

- organizirane su i provedene edukacije *online* i uživo za baštinske ustanove i ostale dionike;

- kreirane su dvije nove digitalne zbirke i pohranjene na platformi Europeana: jedna s baroknim skulpturama Francesca Robbe, a druga s baroknim predmetima iz Hrvatske i Slovenije;

- napravljen je značajan doprinos uravnoteženju procesa digitalizacije u Europi.

Kao primjer diseminacije, u sklopu korištenja alata *The Toolkit-App* izrađenog za 3D i XR digitalizaciju, realiziranog kroz model dvostrukog formata isporuke, prikazat će se „Modul 6 – Primjeri iz prakse: Diseminacija“. Pet od ukupno četrdeset četiri predmeta digitalizirana u sklopu projekta RCToDC izloženo je u virtualnoj galeriji Zvonka Stojevića u Teslaverseu. Predmeti nisu samo izloženi nego se i istražuju, iznova osmišljavaju i čuvaju — istovremeno u stvarnom i virtualnom svijetu Teslaversea. Modul 6 prikazuje praktičnu primjenu rezultata projekta u virtualnom svijetu radi promocije kulturne baštine. Broj pregleda filma *Teslaverse: epizoda 6: RCToDC* u prvih je mjesec i pol dana premašio 42.000.

UPOTREBA UMJETNE INTELIGENCIJE KAO ALATA ZA OBRADU RUKOPISNE I STARE KNJIŽNE GRAĐE

Ivan Kapec, Ivan Volarević

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

ikapec@nsk.hr; ivolarevic@nsk.hr

S razvojem suvremene digitalne tehnologije temeljene na umjetnoj inteligenciji (UI), njezina je primjena postala vrlo izražena u svim aspektima života, pa tako i u području društvenih i humanističkih znanost. To se posebno odnosi na alate UI koji su svima dostupni i prilagođeni jednostavnom korištenju. U području informacijskih znanosti UI je pronašla primjenu od svojih početaka, ponajprije kroz alate za pretraživanje te prepoznavanje slika i teksta, bilo da je riječ o suvremenoj ili staroj knjižnoj građi. Osobitosti rukopisne i stare knjižne građe uvjetovale su niz znanja i vještina potrebnih za njezinu obradu, koje alati UI tek djelomično mogu zamijeniti, stoga će se u izlaganju prikazati moguće primjene tih alata u navedene svrhe.

Pri korištenju alata UI za obradu rukopisnih ostavština, osobito u radu s korespondencijom i drugim teško čitljivim arhivskim gradivom, poseban se naglasak stavlja na prepoznavanje i atribuciju potpisa, odnosno na mogućnost da UI alati pomognu u otkrivanju autora pisama i drugih rukopisnih zapisa. Uz to, razmotrit će se uporaba umjetne inteligencije u identifikaciji ključnih podataka iz izvora, kao što su mjesta i vrijeme nastanka dokumenata, spomenuta djela te pojedina izdanja. Takvi alati mogu znatno ubrzati preliminarnu obradu gradiva, olakšati izradu metapodataka i otvoriti nove mogućnosti za pretraživanje i povezivanje arhivskih cjelina. U izlaganju će se istaknuti i ograničenja ovakvog pristupa, posebno potreba za stručnom provjerom rezultata, budući da UI ne zamjenjuje filološku, arhivističku i knjižničarsku ekspertizu, nego djeluje kao pomoćni alat u istraživačkom i stručnom radu.

Pri osnovnoj obradi, odnosno inventarizaciji stare knjižne građe, korištenje alata UI za prepoznavanje slika i teksta uvelike ubrzava prepoznavanje i izdvajanje osnovnih podataka za opis pojedine jedinice, posebno ako je riječ o osobitoj tipografiji, pismu ili jeziku. Ovi alati pomažu i pri pronalaženju identičnih izdanja te digitaliziranih verzija u svrhu usporedbe i povjere podataka te opisa jedinice. Korištenje besplatnih alata UI ni u slučaju obrade stare knjižne građe ne zamjenjuje informacijskog stručnjaka, nego samo ubrzava postupak obrade te pronalaženje informacija. Ipak, ključan je kritički pristup koji se temelji na znanju stručnjaka i korištenju više provjerenih izvora, osobito kada je riječ o interpretaciji pojedinih podataka.

DIGITALNI REPOZITORIJI I PRIMJENA UI TEHNOLOGIJA U SUSTAVU INDIGO

Kristijan Crnković, Bernard Crnković, Leticija Crnković

ArhivPRO d.o.o.

kristijan.crnkovic@arhivpro.hr; bernard@arhivpro.hr; leticija@arhivpro.hr

U digitalnim repozitorijima pretraživanje cjelovitog teksta danas je uobičajena i očekivana funkcionalnost. Međutim, rast količine digitalne građe, raznolikost formata datoteka te ograničenja proizašla iz postupaka OCR-a sve češće pokazuju da postavljanje upita koji će dati najkvalitetnije rezultate pretrage nije jednostavan zadatak za učinkovito istraživanje i pristup sadržaju. Korisnici očekuju brži pristup relevantnim informacijama, a ustanove traže načine da obradu digitalnih objekata učine kvalitetnijom, ujednačenijom i manje ovisnom o ručnom radu, koji je izravno povezan s troškovima obrade.

U izlaganju će se predstaviti praktična primjena tehnologija umjetne inteligencije (UI) u sustavu Indigo, s naglaskom na dva područja: automatiziranu obradu skenirane građe i semantičko pretraživanje.

Prvi se dio odnosi na automatizaciju obrade digitalnih preslika nastalih skeniranjem. Postupci kao što su obrezivanje, ispravljanje nagiba i čišćenje stranica važni su za kvalitetu digitalnog objekta i rezultate daljnje obrade, ali istodobno predstavljaju značajan organizacijski i troškovni izazov. U izlaganju će biti prikazan modul koji koristi neuronsku mrežu, treniranu na velikom skupu stranica, koji automatizira obradu i smanjuje potrebu za dugotrajnim ručnim radom.

Drugi se dio bavi semantičkim pretraživanjem, razvijenim kao nadopunom klasičnom pretraživanju cjelovitog teksta. Takav pristup omogućuje pronalaženje sadržajno povezanih dokumenata čak i kada niz riječi postavljenih u upitu nije prisutan u identičnom obliku u sadržaju. To je osobito važno kod velikih količina građe koja je skenirana i sadržava OCR pogreške, varijante pravopisa ili višejezične dokumente. Primjena UI tehnologije za obradu sadržaja otvara nove načine pripreme skupova za pretraživanje i mogućnost kontekstualizacije postavljanja upita.

Cilj izlaganja nije prikazati UI kao zamjenu za stručni rad, nego kao dio alata koji mogu pomoći i unaprijediti postojeće procese u digitalnim repozitorijima. Na primjeru sustava Indigo pokazat će se kako se takva rješenja mogu primijeniti u praksi radi učinkovitije obrade, kvalitetnijeg pretraživanja i boljeg korisničkog iskustva u radu s digitalnim sadržajima.

OD JEZIKA SVETIH MOJIH DJEDOVA DO BUGARSKE UČIONICE

Ksenija Banović, Tihana Luetić, Zrinka Brigić

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga; Odsjek za povijesne znanosti

Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu;

Gornjogradska gimnazija u Zagrebu

ksbanovic@gmail.com; tihana.luetic@gmail.com; zribri@gmail.com

Početak 2020. godine, na inicijativu Veleposlanstva Republike Bugarske u Republici Hrvatskoj, uspostavljena je suradnja s Gornjogradskom gimnazijom, utemeljena na povijesnoj činjenici o školovanju bugarskih učenika upravo u toj školi. Njih je 1862. godine doveo i stipendirao biskup Strossmayer. Mnogi od njih školovanje su nastavili na zagrebačkim fakultetima, a po povratku u domovinu snažno su pridonijeli znanstvenom, kulturnom i političkom razvoju bugarskoga društva. Povodom obnove te suradnje, iste je godine u Gornjogradskoj gimnaziji otvorena izložba *Jezik sveti mojih djedova: hrvatsko – bugarske usporednice* autorica Ksenije Banović i Sonje Martinović. Izložba je nastala 2016. godine u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK), u suradnji s bugarskim veleposlanstvom i Hrvatsko-bugarskim društvom. Izložbenim postavom i virtualnom inačicom izložbe prikazan je presjek dvosmjernih kulturoloških odnosa Bugara i Hrvata, s posebnim osvrtom na posljednjih stotinu godina.

Suradnja Gornjogradske gimnazije i bugarskog veleposlanstva ove je godine rezultirala uređenjem Bugarske učionice u obnovljenoj Gimnaziji. Digitalizirana građa za spomenutu izložbu reinterpetirana je u novom izložbenom postavu o bugarskim učenicima, čime je Gornjogradska gimnazija iskazala zahvalnost Vladi Republike Bugarske za financijsku pomoć u rekonstrukciju škole nakon potresa 2020. godine. Autorstvo postava potpisuje Ksenija Banović, a urednica je školska knjižničarka Zrinka Brigić. Suradnja se dodatno produbila povezivanjem Gornjogradske

gimnazije s međunarodnom školom UWEKIND iz Sofije putem programa Erasmus.

Polazišna točka za navedene projekte istraživanja su o bugarskim učenicima i studentima u Zagrebu krajem 19. i početkom 20. stoljeća, rađena na temelju građe iz Arhiva Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, Arhiva Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Hrvatskog državnog arhiva (T. Luetić). Riječ je o nacionalima bugarskih studenata u Zagrebu u razdoblju od 1874. do 1914. godine te o različitim dopisima bugarskih studenata. Na temelju nacionala napravljene su i baze podataka o bugarskim studentima u Zagrebu.

Prikazom digitalizirane građe na izložbenim panoima u Bugarskoj učionici reinterpetirani su i ponovno korišteni neki od digitalnih sadržaja te je, uz korištenje novih izvora, osigurana dugoročna dostupnost digitalnih zbirki NSK. Strateškim planiranjem digitalizacije kulturne baštine korišteni su izvori arhivnih fondova triju glavnih bugarskih arhiva: Centralnog državnog arhiva, Arhiva Bugarske akademije znanosti i Bugarskog povijesnog arhiva. Iz Bugarskog povijesnog arhiva korištena je korespondencija hrvatskih i bugarskih studenata. Dio građe vezan uz pitanje buduće karijere bugarskih studenata pronađen je, osim u literaturi, i u fondovima Ministarstva narodne prosvjete u Centralnom državnom arhivu te u Državnom arhivu u Sofiji. Posebna pažnja posvećena je istraživanjima i novim analitičkim pristupima rukopisnoj ostavštini bugarskih učenika iz navedenih bugarskih arhiva.

BOBICA – DIGITALIZACIJA KAO MEDIJ MUZEJSKE KOMUNIKACIJE

Maša Zamljačanec

Muzej grada Koprivnice
masa@muzej-koprivnica.hr

Bobica je digitalni edukativni kviz osmišljen i razvijen kao dio stalnog postava posvećenog tradiciji vinogradarstva u Podravini. Kviz se temelji na fotografijama originalnih predmeta iz muzejskog fundusa, a sudjelovanjem u njemu i odabirom točnih i netočnih odgovora posjetiteljima se omogućuje postupno otkrivanje informacija o predmetima, njihovoj funkciji, kontekstu uporabe te širem kulturnom značenju.

Bobica ne funkcionira isključivo kao provjera znanja nego kao medij muzejske komunikacije koji povezuje materijalnu i nematerijalnu baštinu jer pitanja uključuju elemente narodnih predaja, vjerovanja i lokalnih praksi vezanih uz vinogradarstvo, čime se digitalni format koristi za interpretaciju kulturnog konteksta, a ne samo za prezentaciju predmeta.

U izlaganju će se predstaviti konceptualni okvir nastanka kviza, metodologija odabira sadržaja, izazovi balansiranja edukativne i zabavne komponente te iskustva implementacije u stalnom postavu. Poseban naglasak stavlja se na pitanje može li ovakav sadržaj pridonijeti dubljem razumijevanju baštine ili postoji rizik njezine pojednostavljene interpretacije.

Naposlijetku, *Bobica* ne predstavlja samo digitalizaciju kao tehnički proces, nego služi kao aktivan interpretativni alat za oblikovanje načina na koji publika doživljava i razumije muzejsku građu.

IZMEĐU OGRANIČENJA I MOGUĆNOSTI: DIGITALNE ZBIRKE HRVATSKIH INKUNABULA IZ PERSPEKTIVE ISTRAŽIVAČA

Marijana Tomić, Željka Tomasović, Laura Grzunov

Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti i tehnologije
mtomic@unizd.hr; ztomasovi22@unizd.hr; lgrzunov@unizd.hr

Digitalizacija starih knjiga neprestano mijenja načine na koje im istraživači pristupaju, kako ih koriste i istražuju. Digitalna reprodukcija, uz pripadajuće dostupne metapodatke, sve češće zamjenjuju analogni izvor i postaje primarni istraživački izvor. Predavanje propituje epistemološke posljedice toga pomaka te postavlja pitanje: koje uvjete digitalna reprodukcija i pripadajući metapodaci trebaju zadovoljiti kako bi postali kvalitetniji temelj takvih istraživanja?

Polazi se od toga da digitalizacija nije neutralna, nego je rezultat niza odluka o odabiru građe, tehničkim parametrima snimanja, standardima bibliografskog opisa i uopće dostupnih podataka i mogućnosti njihova preuzimanja i daljnjeg korištenja, koji unaprijed određuju što će biti dostupno istraživačima i na koji način. Pritom valja uzeti u obzir i ograničenja digitalnih reprodukcija, poput gubitka multisenzornog iskustva, kontekstualnih informacija i sl. te propitati načine bilježenja tih gubitaka. Nastojat će se propitati kako ti uvjeti utječu na istraživačke mogućnosti digitalnih zbirki.

Drugi dio izlaganja posvećen je ilustraciji mogućnosti koje digitalne reprodukcije i pripadajući metapodaci otvaraju za istraživanja, osobito u području digitalne humanistike, na primjerima istraživanja hrvatskih inkunabula. Prikazat će se konkretni primjeri računalne analize slike koji uključuju mjerenje entropije kao pokazatelja vizualne složenosti pojedinih stranica inkunabula, ali i metode temeljene na analizi sivih tonova u pokretnim (*sliding*) prozorima te histogramima raspodjele intenziteta.

Naime, kombinacijom entropijskih mjera, lokalne analize sivih tonova (*sliding grayscale*) i histogramskih obilježja moguće je preciznije opisati strukturu stranice te strojno razdvajati različite elemente, npr. tekstne blokove od marginalija ili paratekstova. Takvi pristupi pospješuju rad programa za strojno prepoznavanje teksta, ali su i temelj za kompleksnija istraživanja, poput uočavanja i usporedbe obrazaca straničnog postava i elemenata proizvodnje knjiga na većem uzorku digitalnih reprodukcija inkunabula. Također, pokazat će se mogućnosti analize metapodataka o hrvatskim inkunabulama pristupom poznatim kao „zbirke kao podaci“, koji omogućuje vizualizaciju obrazaca distribucije građe, uvid u strukturu i zastupljenost hrvatskih inkunabula u hrvatskim ustanovama i sl. Iako će primjeri biti prikazani na kontroliranom, manjem uzorku, njihova je svrha ilustrirati neke od mogućnosti istraživanja takva korpusa s pomoću računalnih metoda, no, što je važnije, propitati preduvjete računalno potpomognutih istraživanja digitalnog korpusa koji stvaraju knjižnice. Zaključno će se nastojati otvoriti pitanje prakse digitalizacije usmjerene istraživačkim potrebama.

Ovo je izlaganje nastalo u sklopu projekta *The Library as an Accelerator of the Digital Transformation of Research in the Humanities and Cultural Heritage* (IP-UNIZD2025-28070), koji financira Europska unija – NextGenerationEU.

PAMETNA DIGITALIZACIJA: KAKO UMJETNA INTELIGENCIJA TRANSFORMIRA PRISTUP ARHIVSKOM GRADIVU 19. I 20. STOLJEĆA NA FILOZOFSKOM FAKULTETU U ZAGREBU

Hrvoje Stančić, Marija Zmajlović

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

hstancic@ffzg.unizg.hr; mzmajlov@m.ffzg.unizg.hr

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu proveo je projekt *Digitalizacija arhivskoga gradiva u Arhivu Filozofskog fakulteta u Zagrebu* (DAFF V). Projekt je sufinanciralo Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske. DAFF V predstavlja petu iteraciju kontinuiranog rada na digitalizaciji arhivskog gradiva Filozofskog fakulteta, u sklopu kojeg je 2025. godine digitalizirano i obrađeno 4745 rukopisnih i strojopisnih stranica zapisnika sjednica Fakultetskog vijeća iz razdoblja od 1874. do 1929. godine. Ovi su zapisnici nezaobilazni izvor za istraživanje povijesti Fakulteta te za razumijevanje društvenog i znanstvenog konteksta tog vremena.

Digitalizacija je provedena standardnim postupcima skeniranja gradiva na plošnim skenerima formata A3 i A4. Naknadna obrada datoteka uključivala je korištenje umjetne inteligencije. U tom je segmentu ostvarena suradnja s vanjskim pružateljem usluge koji je proveo složen postupak optičkog prepoznavanja teksta (OCR) korištenjem umjetne inteligencije, jer klasični OCR programi nisu davali zadovoljavajuće rezultate. Za optičko prepoznavanje teksta korišten je Google Cloud Vision AI, koji se pokazao iznimno učinkovitim u prepoznavanju raznovrsnog gradiva, uključujući strojopisne i rukopisne zapisnike.

Po završetku obrade, zapisnici sjednica pohranjeni su u nacionalni arhivski informacijski sustav eArhiv, a putem njega bit će dostupni i na portalu eKultura. Time je omogućena dugotrajna pohrana, zaštita, upravljanje i dostupnost arhivskog gradiva.

Ovaj projekt odličan je primjer kako kombinacija digitalizacije i obrade gradiva uz korištenje suvremenih alata umjetne inteligencije i arhivskih informacijskih sustava može rezultirati učinkovitim upravljanjem digitalnom kulturnom baštinom i njezinom dostupnošću istraživačkoj zajednici i široj javnosti.

TRAGOVI U RIJEČIMA: DIGITALNI OTISCI ŠKOLSKIH TEKSTOVA U JEZIČNOJ BAŠTINI

Daša Farkaš, Kristina Kocijan

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

dfarkas@ffzg.hr; kvuckovic@m.ffzg.hr

Razvoj pisanog jezika jedan je od najosjetljivijih pokazatelja kognitivnog i obrazovnog napretka djece, a istodobno i jedan od najslabije istraženih segmenata hrvatskog obrazovnog sustava. Pisanje zahtijeva istodobnu aktivaciju leksičko-gramatičkih znanja, diskursnih strategija, žanrovskih konvencija, sposobnosti planiranja i organiziranja sadržaja te razumijevanja konteksta u kojem se tekst proizvodi. Svaki učenički tekst stoga predstavlja složen trag jezičnog, konceptualnog i socijalnog razvoja, ali i vrijedan segment suvremene kulturne i obrazovne baštine koji dosad nije bio sustavno prikupljan, digitaliziran ni interpretiran. Bez odgovarajuće digitalne infrastrukture ti tragovi ostaju nevidljivi i neiskoristivi za znanstvenu analizu.

Upravo je iz te potrebe nastao projekt ŠKOLARAC <tragovi u riječima>, prvi hrvatski istraživački projekt koji digitalizaciju učeničkih pisanih tekstova pretvara u temelj za dubinsko razumijevanje pismenosti i za razvoj suvremenih jezičnih tehnologija. Projekt uspostavlja opsežan digitalni korpus učeničkih tekstova učenika od 5. do 8. razreda, pri čemu se svaki tekst digitalizira, računalno obrađuje i obogaćuje metapodacima koji omogućuju preciznu, usporedivu i višerazinsku analizu. Sustavna obrada

uključuje normalizaciju, anotaciju i pripremu podataka za napredne metode računalne obrade jezika, čime se otvara prostor za istraživanje jezičnih obrazaca, razvojnih putanja i individualnih stilova pisanja. Longitudinalni pristup omogućuje praćenje promjena kroz vrijeme, što je ključno za razumijevanje procesa usvajanja pismenosti i za identifikaciju obrazovnih potreba koje se ne mogu uočiti tradicionalnim pedagoškim metodama. Korpus služi i kao temelj za razvoj računalnih alata koji automatski prepoznaju jezične pogreške, obrasce odstupanja i karakteristične razvojne fenomene u dječjem pisanju. Ovakvi alati, utemeljeni na stvarnim podacima, mogu podržati nastavnike u procjeni učeničkih radova, unaprijediti povratne informacije i pridonijeti izradi obrazovnih materijala koji su preciznije usklađeni s razvojnim mogućnostima učenika.

ŠKOLARAC <tragovi u riječima> tako postaje ključna točka spajanja digitalne baštine, obrazovanja i računalne obrade jezika: digitalizira i čuva autentične učeničke tekstove kao jedinstvenu vrstu jezične i pedagoške baštine, pretvara ih u resurs za znanstvena istraživanja i razvoj tehnologija te omogućuje društveno relevantne uvide koji mogu oblikovati buduće obrazovne prakse i politike. Kao prvi korpus ovakve vrste u Hrvatskoj, projekt uspostavlja standarde za sustavno prikupljanje, obradu i analizu dječjeg pisanog jezika te otvara put prema novim generacijama digitalnih alata i istraživanja koja će dugoročno unaprijediti razumijevanje pismenosti u hrvatskom obrazovnom prostoru.

E- RJEČNIK NEOLOGIZAMA HRVATSKOG JEZIKA

Anita Skelin, Daša Farkaš, Vanja Štefanec

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

askelin@m.ffzg.hr; dfarkas@ffzg.hr; vstefane@m.ffzg.hr

Jezik se neprestano mijenja dijelom kako bi kao ključno sredstvo komunikacije mogao udovoljavati stalno novim potrebama govornika. Kako se javljaju nove pojave i predmeti te se mijenjaju potrebe društva tako se jezik obogaćuje na leksičkoj razini služeći se raznolikim 'strategijama' odnosno načinima tvorbe novog leksika. Nove riječi ili neologizmi nastaju stvaranjem potpuno novih jedinica rječnika, posuđivanjem iz drugih jezika ili prevodenjem. Neologizme se može dijeliti na raznolike načine, npr. razlikuju se formalni, značenjski i posuđenice. Upravo su posuđenice vrlo čest način stvaranja novog leksika, a engleski je danas primarni izvor za takve riječi. Budući da su neologizmi izuzetno dinamična pojava jer vrlo lako nastaju i brzo se šire, a mnogi vrlo brzo i izađu iz upotrebe, njihovo bilježenje i analiziranje pred stručnjake stavljaju mnoge zahtjeve. Zbog brzine kojom ulaze u jezik već je njihovo detektiranje, bilježenje i opisivanje izazovno jer kada ih se pokuša obuhvatiti rječnikom dok se rječnik priredi i objavi, mnoge u međuvremenu ne možemo više promatrati kao nove riječi.

Iz navedenih se razloga u Zavodu za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu izrađuje e-rječnik neologizama u hrvatskom jeziku ograničen na razdoblje od 2001. do 2019. godine. Leksički je materijal ekscerpiran iz medijskih i novinskih tekstova jer upravo se u tim tekstovima prvi put upotrijebi kakva nova riječ. Prikupljeno je oko 800 pojavnica na čijem se obilježavanju i definiranju još radi, a rječnik je već dostupan i otvoren korisnicima. Digitalni rječnik neologizama predstavlja opis jezičnog stanja jednog vremena te je vrijedan računalnolingvistički resurs za lingviste, prevoditelje, profesore i učenike hrvatskog jezika.

DIGITALNA BAZA PODATAKA SMRTO STRADALIH I NESTALIH U DOMOVINSKOM RATU: METODOLOGIJA IZRADE I ISTRAŽIVAČKI POTENCIJAL

Slaven Ružić, Josipa Maras Kraljević

Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata

slaven.ruzic@centardomovinskograta.hr;

josipa.maras@centardomovinskograta.hr

Kao dio projekta *Izravni demografski gubici Republike Hrvatske u Domovinskom ratu*, koji od 2006. godine provodi Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, izrađena je Baza smrtno stradalih i nestalih osoba u Domovinskom ratu (dalje: Baza). U njoj su prikupljeni i sustavno obrađeni podaci o osobama smrtno stradalima i nestalima na području Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata, kao i podaci o hrvatskim civilima te pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane koji su stradali na području Bosne i Hercegovine od 1992. do 1995. godine.

Do kraja studenoga 2025. u Bazu su uneseni podaci za 20.277 osoba smrtno stradalih u Domovinskom ratu na području Republike Hrvatske. Među njima je 13.710 vojnika (8771 hrvatski branitelj te 4939 pripadnika Jugoslavenske narodne armije i srpskih paravojskih postrojbi) te 6567 civila. Među civilnim žrtvama je oko 3590 Hrvata, oko 2060 Srba, oko 570 pripadnika drugih nacionalnosti, dok za 347 civila nacionalnost još nije utvrđena. U Bazu su uključene i osobe koje su 1991. godine imale prebivalište u Republici Hrvatskoj, a smrtno su stradale izvan njezina teritorija, kao i osobe koje nisu imale prebivalište u RH, ali su poginule na njezinu području. Podaci o smrtno stradalim pripadnicima agresorskih snaga nisu konačni i taj je broj zasigurno veći, no dio relevantne dokumentacije nalazi se u institucijama Republike Srbije i trenutno nije dostupan istraživačima. Osim toga, u Bazu su uneseni i podaci za

8470 smrtno stradalih osoba u Bosni i Hercegovini (pripadnika HVO-a i civila Hrvata koji su 1992. godine imali prebivalište u Republici Bosni i Hercegovini).

Baza je nastala u suradnji s tvrtkom Inpro iz Čakovca, s kojom je prethodno ostvarena suradnja na izradi baza nekonvencionalnog arhivskog gradiva, poput fotografija, dokumenata, tiska i zemljovida. Baza predstavlja dobar primjer povezivanja klasičnog arhivskog gradiva i suvremenih digitalnih alata.

S obzirom na opseg podataka i stalno prikupljanje novih informacija, Bazu je potrebno redovito nadopunjavati i tehnički unaprjeđivati radi sigurnog pohranjivanja i obrade velike količine podataka. U radu će se stoga predstaviti ključni elementi strukture i obrade podataka koji omogućuju pouzdanu analizu te izvoz odabranih podataka, što Bazu čini relevantnim i vjerodostojnim alatom za znanstvena i stručna istraživanja.

OD PRIVATNE KNJIŽNICE DO OBITELJSKE DIGITALNE BAŠTINE: MODELI REKONSTRUKCIJE KNJIŽNIH OSTAVŠTINA

Kristina Grgić, Karolina Tumbas

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

kgrgic@nsk.hr; ktumbas@nsk.hr

Digitalizacija privatnih i obiteljskih knjižnih ostavština predstavlja važan segment očuvanja i prezentacije kulturne baštine, no u digitalnom okruženju one su često dostupne kao skup pojedinačnih jedinica, bez jasne interpretativne cjeline. U fondu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu čuvaju se privatne knjižnice pojedinaca poput Ljudevita Gaja i Baltazara Adama Krčelića, koji su za svoga život okupili i uspjeli očuvati veliki dio knjižnog fonda koje danas čuvamo kao vrijedne primjerke

hrvatske pisane baštine. Također, čuvaju se i slojevite obiteljske zbirke, poput digitalizirane baštine obitelji Zrinski i obitelji Kušević.

Izlaganje polazi od pretpostavke da privatne knjižnice i obiteljske zbirke zahtijevaju različite interpretativne pristupe u digitalnom okruženju. Nastoji se ispitati može li se digitalizacijom rekonstruirati njihov intelektualni i kulturni identitet kao koherentna cjelina te može li portal Digitalne zbirke NSK poslužiti kao središnje mjesto za okupljanje, povezivanje i kontekstualizaciju digitalizirane građe.

Metode uključuju analizu fonda privatnih knjižnica (kataložni zapisi, tematska i strukturna obilježja građe), komparativnu analizu dviju privatnih knjižnica te usporedno sagledavanje obiteljskih zbirki kao više generacijskih baštinskih struktura. Na temelju provedenih analiza predlaže se model interpretativne digitalizacije koji obuhvaća povezivanje provenijencijskih i kontekstualnih podataka, tematsko umrežavanje građe te digitalnu prezentaciju knjižnične cjeline. Istraživanje nije kvantitativnog karaktera, nego predstavlja teorijsko-analitički pristup usmjeren na razvoj konceptualnog modela primjenjivog u praksi.

Cilj je izlaganja pokazati kako digitalne zbirke mogu nadilaziti funkciju repozitorija i postati prostor rekonstrukcije intelektualnih mreža i kulturnog identiteta, bilo da je riječ o privatnoj knjižnici pojedinca ili obiteljskoj baštinskoj zbirci. Pokazat će se kako se digitalizacijom privatnih knjižnica može prijeći s fragmentirane dostupnosti pojedinačnih jedinica na stvaranje koherentnih digitalnih cjelina koje omogućuju dublje razumijevanje intelektualne povijesti i kulturnog nasljeđa. Izlaganje predlaže interpretativni pristup digitalizaciji u kojem knjižničari preuzimaju ulogu kustosa digitalne baštine, a digitalne zbirke postaju prostor narativa, istraživanja i interdisciplinarnog povezivanja.

DIGITALIZACIJA FIZIKALNIH UČILA IZ TESLINA ĐAČKOG DOBA – USPJESI I IZAZOVI DIGITALIZACIJE U SREDNJOŠKOLSKOJ USTANOVI

Sanda Furjanić, Tanja Mihaljević

Gimnazija Karlovac

knjiznica@gimnazija-karlovac.hr; tanjamihaljevic360@gmail.com

Ove je godine Gimnazija Karlovac, uz sufinanciranje Ministarstva kulture i medija, nastavila proces digitalizacije stare građe, koje je kulturno dobro Republike Hrvatske. Digitalizirana su 32 učila iz fizike korištena u nastavi u vrijeme školovanja Nikole Tesle te Teslin transformator iz prve polovice 20. stoljeća. U to je vrijeme školska prirodoslovna zbirka bila vrlo bogato opremljena, a fizikalni kabinet koji je vodio Teslin profesor Martin Sekulić imao je 579 sprava.

Učila iz fizike dio su Zbirke nastavnih pomagala iz prirodoslovlja koja je 2015. proglašena kulturnim dobrom Republike Hrvatske. Zbirka sadrži ukupno 1189 eksponata (prirodnih preparata, nastavnih slika na papiru i platnu, knjiga, atlasa i udžbenika te fizikalnih modela i učila) razvrstanih u više podzbirki/cjelina (antropološka, botanička, zoološka, geološka, geografska i dr.). Uz muzejsko i kulturno značenje zbog svoje izvornosti i rijetkosti (poznato je tek nekoliko sličnih srednjoškolskih zbirki u Hrvatskoj), neki eksponati fizikalne zbirke imaju i pedagoško-metodičku vrijednost. Stoga se i danas koriste u nastavi kao demonstracijsko sredstvo ili se koriste za potrebe prigodnih, edukativnih i interaktivnih izložbi namijenjenih široj javnosti.

Po završetku projekta ovaj će digitalni sadržaj (digitalne fotografije i rotacijske 360° fotografije) biti pohranjen u sustavu e-Kultura, što će omogućiti dodatnu zaštitu i dostupnost. Uz to, ova će građa, pretraživa prema različitim bibliografskim kriterijima, biti pohranjena na gimnazijskim

mrežnim stranicama u postojećoj digitalnoj zbirci nastavnih pomagala iz prirodoslovlja.

Iako je proces digitalizacije gimnazijske građe, uz potporu tadašnjeg Ministarstva kulture, započeo još 2014. godine, dosad je digitaliziran tek mali dio ove vrijedne zbirke. Gimnazija Karlovac registrirana je u sustavu e-Kultura 2023. godine te joj je dugoročni cilj izgradnja digitalne zbirke svih povijesnih eksponata. Time bi se kulturno dobro RH učinilo vidljivim i dostupnim istodobno većem broju korisnika (znanstvenicima, studentima, učenicima, nastavnicima, građanima, udrugama, javnim ustanovama) koje zanimaju različita područja – prirodoslovlje, povijest, zavičajna povijest i povijest školstva, odgoj i obrazovanje, sociologija. Budući da odgojno-obrazovne ustanove nemaju osigurana financijska sredstva niti opremu za digitalizaciju, a sav je rad djelatnika na odabiru i pripremi građe te izradi metapodataka volunteerski i obavlja se uz redovite radne obaveze, pred Gimnazijom je niz izazova kako bi se nastavio i uspješno završio dugotrajni proces digitalizacije građe i osiguravanja njezine dostupnosti i u nacionalnom kontekstu.

MULTISPEKTRALNO SKENIRANJE ODABRANIH DOKUMENATA U DRŽAVNOM ARHIVU U DUBROVNIKU

Paula Zglav, Vedran Šerbu

Državni arhiv u Dubrovniku

paula.zglav@dad.hr; vedran.serbu@dad.hr

Multispektralno skeniranje neinvanzivna je tehnika koja koristi različite valne duljine svjetla za snimanje i analizu objekta skeniranja, a omogućuje uvid u detalje koji nisu vidljivi golim okom. U izlaganju će se prikazati povijest multispektralnog skeniranja arhivskog gradiva,

pojasniti osnovni pojmovi multispektralnog skeniranja te objasniti kako ta tehnologija pomaže istraživačima u arhivima u radu s dokumentima koji su djelomično ili potpuno nečitljivi. Također, opisat će se sustav za multispektralno skeniranje MISHA, koji se koristi u Državnom arhivu u Dubrovniku.

U razdoblju od listopada 2023. do kraja veljače 2025. godine provedeno je multispektralno snimanje 75 dokumenata. Skenirano gradivo pripada razdoblju Dubrovačke Republike, a obuhvaćeno je 26 arhivskih fondova. Najstariji obrađeni dokument, kojim je proces i započeo, iz 13. je stoljeća i potječe iz fonda *Diplomata et Acta*, dok glavnina dokumentacije obuhvaća 18. stoljeće. Uz arhivsko gradivo, skenirane su i dvije knjige iz knjižnice *Ragusina*, glazbeni misal Dominikanskog samostana pohranjen u Arhivu te specifičan izložak iz Prirodoslovnog muzeja u Dubrovniku — primjerak ribe pilana. Multispektralnim skeniranjem identificirana je i pomorska osoba, odnosno dubrovački kapetan i njegov brod koji je u 18. stoljeću plovio Jadranskim morem.

Većina dokumenata pisana je na pergameni, na latinskom ili talijanskom jeziku. Ovisno o fondu, skenirane su prednja i stražnja strana (*recto* i *verso*), s posebnim fokusom na oštećenja uzrokovana vlagom ili degradacijom tinte. Ključna svrha skeniranja bila je detekcija palimpsesta (teksta ispod vidljivog sloja), što je uspješno postignuto jer fond *Diplomata et acta* čuva jedan takav dokument, datiran oko 13. stoljeća.

Napredna softverska obrada sustava MISHA omogućila je preciznu analizu svakog dokumenta, razjašnjavanje kritičnih mjesta u tekstu, poput izbljedjelih znakova ili namjerno precrtanih dijelova, te detekciju i potvrdu palimpsesta.

PRIČA SKRIVENA U PLAKATIMA: DIGITALNA TRANSFORMACIJA ZADARSKE OPERNE BAŠTINE KROZ PROJEKT *OPERISM*

Tomislav Blažević, Katarina Vukić

Sveučilište u Zadru, Znanstvena knjižnica;

Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti i tehnologije;

Državni arhiv u Zadru

tblazevic@unizd.hr; katarina.vukic@dazd.hr

Projekt *Istočnojadranska operna kazališta (1860. – 1960.): Prostori kreiranja, razvoja i prezentacije umjetnosti i kulture zabave (OPERISM)* usmjeren je na istraživanje operne i kazališne baštine na istočnoj obali Jadrana. Voditeljica je projekta izv. prof. dr. sc. Katica Burić Čenan s Odjela za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru, a projekt financiraju Sveučilište u Zadru, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske te Europska unija (NextGenerationEU). Cilj je projekta rekonstruirati kulturni, društveni i umjetnički kontekst djelovanja opernih kazališta kroz interdisciplinarni pristup istraživanju iz područja muzikologije, povijest umjetnosti, talijanistike i informacijskih znanosti. Projekt je odobren u listopadu 2025. godine, a predviđeno trajanje je četiri godine (48 mjeseci). U širem kontekstu, projekt pridonosi razumijevanju kulturnih veza na istočnoj obali Jadrana te naglašava važnost digitalne transformacije i interpretacije kulturne baštine.

Istraživanje obuhvaća četiri studije slučaja – kazališta u Puli, Zadru, Splitu i Hvaru. U ovom je izlaganju fokus na povijesnom Kazalištu Verdi u Zadru koje je, pod nazivom Novo kazalište (*Teatro Nuovo*), otvoreno 7. listopada 1865. godine operom *Krabuljni ples* Giuseppea Verdija te ubrzo postalo simbol kulturnog i društvenog života u gradu. Nakon Verdijeve smrti 1901. godine dobiva ime Kazalište Verdi (*Teatro Verdi*). Unatoč nekadašnjem značenju, nakon Prvog svjetskog rata kazališna se produkcija smanjuje te se postupno gasi 1936. godine. Kazališna je zgrada

tijekom savezničkih bombardiranja u Drugom svjetskom ratu ozbiljno oštećena, a u poraću i srušena. Arhivsko gradivo kazališta, koje sadržava i gradivo umjetničke produkcije, otad je disperzirano, a danas se čuva u Državnom arhivu u Zadru i Znanstvenoj knjižnici Sveučilišta u Zadru.

Projektom je predviđena obrada i digitalizacija približno 300 povijesnih opernih i operetnih plakata iz fonda Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru u javno dostupnom digitalnom repozitoriju s mogućnošću nadopunjavanja sadržaja. Kroz proces izrade aplikacijskog profila, migracije digitalizirane građe i metapodataka te oblikovanja digitalnog repozitorija, predstaviti će se rad na ostvarenju jednog od projektnih ciljeva (C5) – nadogradnja postojeće baze podataka (TEATROZAD) u kojoj su obrađeni plakati iz Državnog arhiva u Zadru, metapodacima i digitaliziranim plakatima koji se čuvaju u Znanstvenoj knjižnici Sveučilišta u Zadru. Taj je cilj usko povezan s ciljem C1, koji podrazumijeva istraživanje arhivskog gradiva radi otkrivanja, analize i interpretacije repertoara. Naime, projektom će se ujediniti digitalizirani plakati (kazališne cedulje) iz dviju baštinskih ustanova, Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru i Državnog arhiva u Zadru, u digitalnom repozitoriju koji, zajedno s podacima o opernom repertoaru, čini temelj budućeg portala o (opernoj) produkciji Kazališta Verdi (1865. – 1936.).

KRATKA IZLAGANJA

DINAMIKA eOP-A U BROJKAMA

Anamarija Ljubek, Marlena Vičević, Tomislava Žilić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
aljubek@nsk.hr; mvicevic@nsk.hr; tzilic@nsk.hr

Sustav eOP (e-obvezni primjerak) ključna je infrastruktura Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK) za prihvata, obradu i pohranu obveznog primjerka digitalne građe u skladu s odredbama *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* te *Pravilnika o obveznom primjerku*. Sustav omogućuje učinkovitu i transparentnu provedbu zakonske obveze nakladnika, čime NSK osigurava pouzdanu i standardiziranu evidenciju digitalne produkcije hrvatskih nakladnika.

U izlaganju će se ukratko prikazati radni proces prihvata obveznog primjerka e-građe, s naglaskom na statističke podatke i komparativnu analizu produkcijske faze u odnosu na aktivnu godinu rada. Uz to, izlaganje će se osvrnuti na izazove prihvata različitih vrsta građe, poput glazbene i kartografske građe, zvučnih knjiga itd.

Prikaz statistike i vizualizacija toka publikacija kroz sustav eOP omogućit će uvid u učinkovitost sustava, rast broja digitalnih primjeraka te kontinuirani razvoj digitalne infrastrukture NSK.

PORTAL INCUNABULA CROATICA

Sanja Jelušić, Sofija Klarin Zdravec, Marijana Tomić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu;
Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti i tehnologije
sjelusic@nsk.hr; sklarin@nsk.hr; mtomic@unizd.hr

Objava nacionalnih inkunabula i tradicija izgradnje zbirki inkunabula u hrvatskim knjižnicama ogledalo su kulturne zrelosti i pismenosti određenog naroda. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK) sustavno prikuplja podatke o inkunabulama u Hrvatskoj, gradeći vrijedan bibliografski korpus na temeljima koje su postavili hrvatski inkunabulisti od 19. stoljeća do danas. Tijekom posljednjeg sustavnog terenskog istraživanja i dokumentiranja inkunabula u Hrvatskoj, koje je NSK započela 2009. godine, pregledana su i opisana 1453 naslova inkunabula u ukupno 1740 primjeraka te je izrađeno više od 10.000 fotografija. Jedan je od rezultata toga rada značajna monografija *Incunabula Croatica: hrvatske inkunabule u hrvatskim ustanovama* (ur. Marijana Tomić, 2025.) koja se fokusira isključivo na nacionalnu zbirku inkunabula.

Jedinstvena digitalna dokumentacija o inkunabulama u hrvatskim zbirkama gradi se i kroz programe zaštite te cjelovite digitalizacije inkunabula koje provodi matična hrvatska knjižnica. U NSK je upravo dovršena digitalizacija svih inkunabula iz Zbirke rukopisa i starih knjiga, što je izravno pridonijelo pokretanju tematskog portala Incunabula Croatica 2025. godine (<https://digitalna.nsk.hr/incunabulacroatica/>). Portal je izrađen radi lakšeg pristupa podacima o digitaliziranim inkunabulama koje se čuvaju u Hrvatskoj, a u budućnosti se planira, korištenjem prikupljene dokumentacije te nastavkom suradnje s imateljima inkunabula, knjižničarima, konzervatorima-restauratorima te drugim istraživačima i znanstvenicima, izgradnja platforme za buduća proučavanja inkunabula i stare knjige općenito.

Cilj je portala obuhvatiti podatke o svim inkunabulama koje se čuvaju u Hrvatskoj te prikupiti podatke o hrvatskim inkunabulama koje se čuvaju

u inozemnim ustanovama. Trenutačno se na portalu može pregledati osamdesetak digitaliziranih inkunabula, a korisnicima su dostupni i dodatni digitalni alati: vremenska lenta hrvatskih inkunabula, koja daje kronološki pregled njihova nastanka, te dvije interaktivne karte s podacima o mjestima tiskanja i o ustanovama u kojima se inkunabule čuvaju.

NAUTIKA – DIGITALNA KNJIŽNICA POMORSKE ŠKOLE BAKAR

Marija Miletić

Pomorska škola Bakar
marija.miletic6@skole.hr

Pomorska škola Bakar jedno je od najstarijih pomorskih učilišta na Mediteranu i posjeduje bogatu knjižnu i arhivsku građu koja svjedoči o razvoju pomorskog obrazovanja, navigacijskog znanja, ali i znanosti općenito. Zbirka starih knjiga (16. – 19. stoljeće) iz fonda knjižnice Pomorske škole Bakar 2022. godine proglašena je kulturnim dobrom Republike Hrvatske.

Zahvaljujući potpori Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te sredstvima Škole, digitalizirani su atlasi iz 16., 17. i 18. stoljeća, danas dostupni na portalu eKultura. Najstariji je primjerak putno izvješće iz 1574. godine *Viaggio da Venetia a Constatinopoli per mare e per terra* talijanskog liječnika, kartografa i geografa Giuseppea Rosaccia. Također, digitalizirane su vrijedne knjige iz pomorske struke, među kojima je važno istaknuti knjigu prve žene u pomorskoj navigaciji, engleske znanstvenice Janet Taylor.

Uz potporu Županijske matične razvojne službe Gradske knjižnice Rijeka, knjižnica Pomorske škole Bakar dobila je svoj prostor na portalu Zavičajne digitalne knjižnice Primorsko-goranske županije i postala prva

srednjoškolska ustanova u Primorsko-goranskoj županiji s vlastitom digitalnom knjižnicom na toj platformi.

Tijekom 2025. godine digitalizirana je i vrijedna arhivska građa – programi Škole te matične knjige nastavnika, od kojih je najpoznatiji Andrija Mohorovičić, koji se znanstvenim radom počeo baviti upravo u Bakru. Plan za 2026. godinu obuhvaća digitalizaciju odabranih primjeraka iz Zbirke starih knjiga te starih razglednica koje je za digitalizaciju ustupio umirovljeni nastavnik povijesti Bore Štrbac.

Digitalna knjižnica čuva i stare fotografije koje ilustriraju povijest Škole, ali i pomorsku tradiciju Jadrana. Na njoj su dostupna i digitalna izdanja školskog lista *Mladi pomorac* i Ljetopisa Pomorske škole Bakar te promotivni videozapisi.

Projekt Digitalne knjižnice Pomorske škole Bakar teži očuvanju jedinstvene dokumentacije te omogućivanju njezine dostupnosti istraživačima i javnosti. Cilj je integrirati digitalne izvore u nastavni proces kao suvremeni alat koji pruža nove mogućnosti poučavanja i interpretacije. Važno je istaknuti ulogu digitalne knjižnice u očuvanju bogate pomorske baštine i stvaranju digitalnih resursa koji mogu pridonijeti boljem razumijevanju pomorske povijesti, povezivanjem prošlosti i sadašnjosti.

DIGITALIZIRANA GRAĐA U DIGITALNOM REPOZITORIJU MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU (DRMA)

Ivana Klajzner

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica
iklajzner@muza.unizg.hr

U izlaganju će se predstaviti vrste digitaliziranih sadržaja u Digitalnom repozitoriju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu (DRMA) te ukazati na njihov značaj. Repozitorij trenutačno sadrži nešto više od 3200 digitalnih objekata, od čega 65 posto čine pisani ocjenski radovi studenata Muzičke akademije. Knjižnica Muzičke akademije ocjenske radove u digitalnom obliku prikuplja od 2009. godine, a knjižničarke su s vremenom digitalizirale sve starije ocjenske radove te one koji Knjižnici nisu predani u digitalnom obliku. Digitalne preslike pohranjene su u repozitorij te su dostupne studentima i profesorima matične ustanove.

U Knjižnici je 2020. osnovana Dokumentarna zbirka koja prikuplja građu o umjetničkoj, nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti Muzičke akademije. Dio zbirke čine programi i plakati internih i javnih priredbi, a njihove se digitalne preslike čuvaju u repozitoriju. Digitalizirani su najstariji sačuvani programi priredbi od ak. god. 1933./1934. do 1939./1940. te programske knjižice koncerata Muzičke akademije održanih u ciklusu *Lisinski subotom* Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog. Programske su knjižice digitalizirane u sklopu pripreme izložbe *MUZA subotom* održane 2024. godine u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog povodom 40. obljetnice sudjelovanja Muzičke akademije u spomenutom ciklusu.

U repozitorij su pohranjene i digitalne preslike glazbenih časopisa *Grlica: revijalna zbirka omladinske muzike* i *Proljeće* te izvještaji o radu glazbene škole Hrvatskog glazbenog zavoda i Muzičke akademije iz prve polovice 20. stoljeća.

PRIMJENA WEB APLIKACIJE GRIMMORY ZA UPRAVLJANJE DIGITALNOM GRAĐOM

Igor Dobrača

Strukovna škola Eugena Kumičića Rovinj

igor.dobraca@skole.hr

U školskoj knjižnici Strukovne škole Eugena Kumičića Rovinj uspostavljen je sustav za upravljanje digitalnom građom Grimmory. Radi se o web aplikaciji temeljenoj na otvorenom kodu – softveru čiji je izvorni kôd besplatno dostupan javnosti. Aplikacija omogućuje organizaciju datoteka, dohvaćanje metapodataka iz vanjskih izvora i njihovo uređivanje. Posjeduje integrirani čitač PDF i EPUB datoteka te omogućuje upravljanje korisnicima. Aplikacija je lokalizirana na hrvatski jezik, a razvojni tim kontinuirano radi na poboljšanju i razvoju novih značajki.

Aplikacija se u školskoj knjižnici Strukovne škole Eugena Kumičića Rovinj koristi za pohranu pretežito izvorno digitalne građe, uglavnom serijskih publikacija. Svrha uspostave sustava za upravljanje digitalnom građom je optimizacija financijskih resursa, pohrana digitalne građe za potrebe nastavnog procesa i stručnog usavršavanja nastavnika te osiguravanje dostupnosti građe i izvan radnog vremena školske knjižnice.

PROJEKT ZA RADNIČKA PRAVA

Ana Golubić, Ivan Jelić

Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Božidara Adžije

ana.golubic@kgz.hr; ivan.jelic@kgz.hr

Projekt *Za radnička prava*, započet 2016. godine, tematska je cjelina unutar projekta Digitalizirana zagrebačka baština. Cilj mu je digitalizacijom

građe koju čuva Knjižnica Božidara Adžije upoznati javnost s idejom radničkog pokreta u Hrvatskoj krajem 19. i u prvoj polovici 20. stoljeća.

Pod pojmom „radnički pokret“ obuhvaća se društveno djelovanje radništva i institucija koje okupljaju radnike svjesne potrebe da se organiziraju kako bi usmjerili svoje djelovanje i ostvarili ciljeve. Nesiguran i težak položaj primorao je radnike na sindikalno udruživanje u nadi da će zahvaljujući sindikatima poboljšati svoj socijalni položaj. Neovisno o ideološkom usmjerenju radnika, prava za koja su se borili bila su uglavnom jednaka: uvođenje općeg neposrednog izbornog prava, sloboda tiska, pravo na javno sastajanje, zakonom propisano radno vrijeme, pravo na tjedni odmor, zabrana dječjeg rada, regulirani rad žena u tvornicama, odvajanje crkve od države. Budući da su aktivnosti sindikalnog pokreta gotovo cijelo vrijeme bile ilegalne, zbog čega je bilo nezakonito i opasno čuvati bilo kakvu literaturu takve tematike, građa o toj temi prilično je oskudna što dodatno podcrtava važnost ovog projekta.

Projekt je započeo digitalizacijom 11 bibliografskih jedinica. Do danas su digitalizirane još četiri bibliografske jedinice. Odabrane knjige digitalizirala je tvrtka ArhivPro, a formalna i sadržajna obrada zapisa provedena je u Knjižnicama grada Zagreba (Gradskoj knjižnici i Knjižnici Božidara Adžije). Građa je digitalizirana u tri navrata, najveći dio 2016. godine, jedan naslov 2018. i tri naslova 2022. godine. Sva digitalizirana građa javno je dostupna za čitanje na portalu Digitalne zbirke Knjižnica grada Zagreba.

Iako opsegom nije velika, tematska cjelina *Za radnička prava* utoliko je važnija. Budući da je djelovanje sindikata sve do kraja Prvog svjetskog rata uglavnom bilo ilegalno, ni dostupna građa s tom tematikom nije opsežna. Na veličinu opsega dodatno utječe činjenica da se radi o građi koja je zaštićena autorskim pravom pa njezina digitalizacija tek predstoji. U kontekstu budućeg razvoja, ističe se nužnost digitalizacije periodike kao ključnog resursa za istraživače. Ova Zbirka, čiji korijeni sežu u 1927. godinu i osnutak Radničke biblioteke u Zagrebu, predstavlja jedinstven izvor za proučavanje kulturne povijesti i medijskog diskursa radničkog pokreta. Tako se stogodišnja tradicija sustavnog prikupljanja građe povezuje

sa suvremenim zahtjevima za otvorenošću i digitalnom dostupnošću knjižnične građe.

NAPOKON JE KRENULO: DIGITALIZACIJA SERIJE *TESTAMENTA NOTARIAE* U DRŽAVNOM ARHIVU U DUBROVNIKU

Zoran Perović, Vedran Šerbu

Državni arhiv u Dubrovniku

zoran.perovic@dad.hr; vedran.serbu@dad.hr

O sveobuhvatnoj digitalizaciji arhivskog gradiva Dubrovačke Republike, s ciljem zaštite i lakšeg korištenja, dugo se raspravljali, ali se bar nešto počelo i raditi. S obzirom na to da Državni arhiv u Dubrovniku posjeduje samo jedan uređaj za digitalizaciju, a ne 10 ili 15, kako smo na ovome skupu poželjeli prije 3 godine, kao prioritet za digitalizaciju odabrana je serija *Oporuke Notarije (Testamenta Notariae)*, jer je uvidom u Dnevnikе spremišta (vođene od 2007. godine) utvrđeno da su svesci ove serije najtraženiji u čitaonici, s ukupno 1230 narudžbi.

Serija *Testamenta Notariae* obuhvaća 95 volumena (6,5 dužnih metara) u rasponu od 1282. do 1815. godine. Volumeni 93 i 94 sadrže indekse oporuka, dok posljednji volumen (br. 95), koji je knjiga legata i ovjerovljenih prijepisa oporuka, seže sve do 1920. godine. U razdoblju od 1282. do 1815. upisana je ukupno 17.931 oporuka, što je zaista fascinantna broj.

Serija se sastoji od oporuka državljana, to jest stanovnika Dubrovačke Republike i stranaca, i ključan je arhivski izvor za istraživanje pravne i ekonomske povijesti, genealogije dubrovačkih obitelji, društvenih odnosa te povijesti svakodnevice. Oporuke pružaju uvid o tome što je tko nakon svoje smrti od svoga imetka ostavljao obitelji, nasljednicima, užoj i široj rodbini i crkvi.

Primjerice, Dubrovčanin Dobre de Gambe 18. srpnja 1357. sastavlja oporuku i u njoj određuje novčani iznos namijenjen gradnji skromne bolnice (*infirmaria*) s crkvom u čast svetoga Benedikta za Malu braću u Dubrovniku. Prema tome, franjevci su u Dubrovniku još u 14. stoljeću imali skromnu bolnicu, a uz nju je svakako morala postojati i mala ljekarna. To je ujedno posredni dokaz o radu i kontinuitetu ljekarne Male braće, koja postoji i danas.

Gradivo je digitalizirano profesionalnim knjižnim skenerom ScanDIVA, koji omogućuje skeniranje knjiga i arhivskog gradiva bez pritiska na uvez. Skener koristi CCD senzor od 14,2 megapiksela (optička rezolucija 300 – 600 dpi) te podržava snimanje u 24-bitnoj boji, 8-bitnom sivom tonu i 1-bitnom crno-bijelom načinu. Omogućuje skeniranje originala formata do 46 × 61 cm, uz automatsko kadriranje i korekciju zakrivljenosti stranica.

Digitalizirano gradivo objavljeno s pomoću platforme Omeka S na infrastrukturi Centra dijeljenih usluga (CDU). Za pregled slika koristi se Universal Viewer s podrškom za IIIF (International Image Interoperability Framework), međunarodni standard koji omogućuje prikazivanje, duboko zumiranje i dijeljenje digitalnih slika visoke rezolucije.

DIGITALIZACIJA ČASOPISA: ACTA ADRIATICA KAO VREMENSKA KAPSULA ZNANJA O JADRANU

Anja Kovač

Institut za oceanografiju i ribarstvo

anja@izor.hr

Digitalizacija znanstvenih publikacija ne obuhvaća samo očuvanje i pohranu građe, nego osigurava i njezinu aktivnu upotrebu u istraživačkom kontekstu. Časopis *Acta Adriatica*, koji Institut za oceanografiju i ribarstvo

(IOR) kontinuirano izdaje od 1932. godine, u potpunosti je skeniran tijekom 2025. godine i pohranjen na mrežni stranicama časopisa (<https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/issue/archive>). Proces digitalizacije obuhvatio je pripremu starih članaka, skeniranje, optičko prepoznavanje teksta (OCR), organizaciju članaka i pohranu na mrežnim stranicama časopisa, gdje su otvoreni i slobodno dostupni za javnost poštujući principe otvorene znanosti. Digitalizacija omogućuje brzu pretragu kroz desetljeća znanstvenih radova, identifikaciju istraživačkih trendova i povezivanje podataka koji bi u analognom obliku bili teško pristupačni. Tijekom provođenja procesa pojavljivali su se izazovi poput zastarjelih vizualnih prikaza i neadekvatnih formata za digitalnu obradu koji su zahtijevali poseban način obrade kako bi ostali čitljivi.

Pronađeni su i obrađeni rijetki, često u samo jednom primjerku sačuvani brojevi koji bi bez digitalizacije ostali nepoznati, poput volumena iz 1989. godine posvećenog istraživanju parazita na morskim ribama. Digitalizacijom su dokumentirana dosadašnja istraživanja iz područja oceanografije, biologije, kemije i fizike mora te je omogućena šira dostupnost radova te novi način pregleda interpretacije znanosti.

U izlaganju se analizira razvoj časopisa *Acta Adriatica*. Na konkretnim se primjerima prikazuje kako su se kroz desetljeća mijenjale teme i lokacije istraživanja, jezici, struktura znanstvenih članaka, broj objavljenih radova po godini, te broj autora i zastupljenost žena kao autorica znanstvenih članaka. Digitalizacija je omogućila arhiviranim radovima da postanu dostupni za potrebe povijesti istraživanja Jadranskog mora, usporedbu istraživanja s drugim regijama i njihovim znanstvenim publikacijama, analize suradnje autora te bibliografske, statističke i tematske analize koje do sada nisu bile moguće. Tim je stvoren materijal za nova istraživanja o napretku znanosti i znanstvene komunikacije kroz gotovo stoljeće djelovanja časopisa.

DIGITALIZACIJA KNJIGA ULASKA U HRVATSKOM POVIJESNOM MUZEJU

Luka Lovrić

Hrvatski povijesni muzej

l.lovric@hismus.hr

Digitalizacija muzejske građe i dokumentacije ključan je proces očuvanja i upravljanja kulturnom baštinom, ali ujedno i dugotrajan i složen zadatak obilježen brojnim izazovima. U Hrvatskoj se sustavno provodi od kraja 20. stoljeća, a otežavaju je velik opseg građe, neujednačene ranije prakse te nedostatak stručnog kadra. U Hrvatskom povijesnom muzeju dodatne poteškoće proizlaze iz činjenice da je nastao spajanjem dviju institucija, čime su objedinjeni različito vođeni dokumentacijski fondovi.

Unatoč navedenim izazovima, digitalizacija omogućuje brži i jednostavniji pristup podacima, njihovu bolju organizaciju i međusobno povezivanje, čime se olakšavaju procesi zaštite, istraživanja i prezentacije muzejske građe. Primjena suvremenih digitalnih alata, poput aplikacije Indigo tvrtke ArhivPro, omogućuje učinkovitiju obradu podataka, njihovu dugoročnu pohranu i dostupnost, čime se unapređuje svakodnevni rad muzejskih stručnjaka.

Posebno zahtjevan segment digitalizacije odnosi se na rukopisnu dokumentaciju, poput inventarnih knjiga, knjiga ulaska i knjiga izlaska. U ovom kontekstu osobitu pozornost zaslužuje *Knjiga ulaska*, temeljni izvor podataka o predmetima pri njihovu dolasku u muzej. Najstarije knjige, nastale sredinom 20. stoljeća, vođene su ručno, zbog čega nije moguće primijeniti tehnologiju optičkog prepoznavanja znakova (OCR) pa se digitalizacija provodi ručnim prijepisom podataka u digitalni sustav.

Iako je riječ o dugotrajnom procesu, glavni izazov ne predstavlja transkripcija, nego kvaliteta izvornih zapisa. Oni su često šturi, neujednačeni i nepotpuni, što otežava njihovu interpretaciju, standardizaciju i povezivanje

s muzejskim predmetima. Takve manjkavosti posljedica su različitih praksi vođenja dokumentacije u prošlosti. Unatoč tim poteškoćama, digitalizacija omogućuje znatno detaljniju i strukturiraniju obradu podataka u odnosu na analogni sustav. Uvođenjem većeg broja metapodataka stvara se cjelovitija slika o predmetima i njihovom kontekstu. Stoga digitalizacija *Knjige ulaska* ne predstavlja samo prijenos podataka iz analognog u digitalni oblik, nego i njihovo unaprjeđenje i sustavno organiziranje.

VIRTUALNA IZLOŽBA *NEOBJAVLJENA PRIČA ZNAMENITIH ŽENA: IZ OSTAVŠTINE ANTUNA PL. CUVAJA OD CAREVDARA*

Lucija Đuretić, Tamara Štefanac

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

lduretic@nsk.hr; tstefanac@nsk.hr

Izlaganje donosi osvrt na proces pripreme virtualne izložbe *Neobjavljena priča znamenitih žena: Iz Ostavštine Antuna pl. Cuvaja od Carevdara*. Ciljevi su izlaganja prikazati pripremne aktivnosti pri digitalizaciji, objedinjavanju i (ponovnom) korištenju građe te predstaviti promišljanja o modelu kontekstualizacije i stvaranja novih vrijednosti u digitalnom proizvodu. To uključuje nove mogućnosti za proučavanje i pristup baštini kroz suradnju AKM i šire zajednice u proizvodnji znanja i objedinjavanju sadržaja iz više informacijskih i znanstvenih ustanova.

Virtualna izložba proizašla je iz suradničkog projekta Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK) i Instituta za filozofiju, započetog 2024. godine. Objavljena je 5. listopada 2025., povodom Međunarodnog dana učitelja. Na izložbi su predstavljeni izabrani segmenti iz Ostavštine Antuna pl. Cuvaja od Carevdara koja je pohranjena u NSK. Cilj je izložbe upoznati javnost sa životom Antuna Cuvaja i njegovom rukopisnom

ostavštinom, a posebno rukopisom *Znamenite žene u Hrvatskoj i Slavoniji od najstarijih vremena do danas* te popularizirati poznate i manje poznate žene koje je Cuvaj obradio u rukopisu, a koje su obilježile hrvatsku povijest. Izložba nastoji potaknuti interes za ženske povijesne figure i približiti ih istraživačima i javnosti kako bi se potaknula daljnja popularno-znanstvena istraživanja o ženama u hrvatskoj povijesti.

HRVATSKI GRADOVI NA KARTI SVIJETA: VIRTUALNA IZLOŽBA BRAUNOV ATLAS U GRAFIČKOJ ZBIRCI NSK

Vesna Vlašić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
vlasic@nsk.hr

Izlaganje predstavlja virtualnu izložbu *Braunov atlas Civitates orbis terrarum u Grafičkoj zbirci NSK*. Atlas je objavljen u šest svezaka pod uredništvom Georga Brauna, uz suradnju Franza Hogenberga i drugih umjetnika, od kojih je najznačajniji Georg Hoefnagel. Prvi je svezak objavljen 1572. godine u Kölnu, a šesti 1617. godine u istom gradu. *Civitates orbis terrarum* sadrži 546 gravura koje prikazuju gradove diljem Europe i svijeta te ima iznimnu vrijednost za povijest urbanizma, kartografije i grafičke umjetnosti. Braunov atlas jedno je od važnijih djela renesansne kartografije i urbanizma.

Virtualna je izložba strukturirana u šest tematskih cjelina koje korisnicima omogućuju cjelovito razumijevanje građe i njezina konteksta. Prva je cjelina posvećena povijesnom značenju atlasa, dok druga donosi biografije urednika Georga Brauna i Franza Hogenberga te Georga Hoefnagela kao najznačajnijeg suradnika. Treća se cjelina fokusira na prikaze hrvatskih gradova otisnute u atlasu: Poreč, Šibenik, Kostajnica i

Petrinja. Slijedi cjelina *Razbibriga*, osmišljena kao interaktivni segment izložbe koji potiče aktivno uključivanje korisnika. Kroz različite zadatke – slagalice, igre memorije, premetaljke, osmosmjerke, kvizove i druge edukativne igre – posjetitelji se mogu dodatno upoznati s predstavljenom građom. Ova cjelina naglašava edukativni potencijal virtualne izložbe i mogućnost da privuče različite skupine korisnika. Peta cjelina donosi katalog i popratnu literaturu, pružajući stručni okvir za interpretaciju izložene građe, dok posljednja cjelina uključuje impresum s osnovnim informacijama o projektu.

Kroz ovakve tematski osmišljene virtualne izložbe Grafička zbirka aktivno popularizira svoju građu, približavajući je ne samo stručnoj javnosti nego i široj publici, uključujući učenike, studente i ljubitelje kulturne baštine. Zaključno, virtualne izložbe ne pridonose samo očuvanju osjetljive građe smanjujući potrebu za rukovanjem izvornicima, nego digitalnim alatima i interaktivnim sadržajima otvaraju nove mogućnosti za njezino dublje razumijevanje i širu dostupnost.

VIRTUALNA IZLOŽBA MIROSLAV MILETIĆ

Marina Stanić Palašti

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
mstanic@nsk.hr

Zbirka muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u svojem trezoru čuva vrijedne rukopisne ostavštine brojnih hrvatskih skladatelja, među kojima je i ona Miroslava Miletića – istaknutog skladatelja, violista i glazbenog pedagoga. Osim mnogobrojnih dragocjenih autografa, njegova ostavština uključuje fotografije, osobne dokumente, korespondenciju i dnevnike, a Zbirka pohranjuje i zvučna te tiskana izdanja Miletićevih skladbi.

Kako bi se povećala vidljivost vrijedne hrvatske glazbene baštine, zajedničkim radom djelatnica i djelatnika NSK nastala je virtualna izložba *Miroslav Miletić*. Izložba je dostupna na portalu *Virtualne izložbe: tematske zbirke digitalizirane građe iz hrvatskih knjižnica i ostalih baštinskih ustanova*, a može joj se pristupiti putem poveznice: <https://virtualna.nsk.hr/miroslav-miletic/>.

BIOGRAFIJE AUTORA

Banović, Ksenija završila je studij kroatistike i informacijskih i komunikacijskih znanosti (FFZG) te specijalizirala bugarski jezik i književnost na Sofijskom sveučilištu Sv. Kliment Ohridski. Prevela je dvadesetak književnih djela suvremenih bugarskih autora. Dvostruka je dobitnica književne nagrade *Pero* bugarskog Nacionalnog centra za knjigu u kategoriji Prijevod. Aktivna je i kao književna promotorica te autorica projekata koji se bave integracijom migranata (*Književna senzibilizacija, Hrvatska izvana – svijet iznutra*). Bavi se proučavanjem hrvatsko-bugarskih kulturnih veza koje je kao suautorica pretočila u nekoliko izložbi: *Jezik sveti mojih djedova: hrvatsko-bugarske usporednice* (Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2016., suautorstvo sa Sonjom Martinović); *Hrvatsko-bugarske kulturne poveznice* (Knjižnice grada Zagreba, 2021., suautorstvo s Isabellom Mauro); *Fanatik istine: Vesna Parun u NR Bugarskoj (1962. - 1967.)* (Muzej Nikola Vapcarov u Sofiji, suautorstvo s Morenom Želja Želle). Članica je Hrvatskog čitateljskog društva (dopredsjednica), Društva hrvatskih književnih prevodilaca, Zagrebačkog knjižničarskog društva te Upravnoga odbora Hrvatskog P.E.N. centra.

Blažević, Tomislav završio je preddiplomski i diplomski studij knjižničarstva na Sveučilištu u Zadru. Radio je kao stručni suradnik knjižničar u Narodnom muzeju Zadar, a trenutačno je zaposlen kao knjižničar u Znanstvenoj knjižnici Sveučilišta u Zadru. Njegovi stručni interesi usmjereni su na poslove koje obavlja u knjižnici, osobito na rad u informacijskoj službi te na posebne zbirke u fondu Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru (obrada fototeke). Sudjelovao je u poslovima digitalizacije građe, uključujući unos metapodataka u digitalni repozitorij DIKAZ Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru. Autor je i suautor niza izložbi vezanih uz prošlost Zadra, uključujući katalog izložbe *Baština humanosti u Zadru*, objavljen povodom 145. obljetnice Hrvatskog Crvenog križa (2023.). Sudjeluje u pisanju stručnih članaka kao autor i suautor. Stručni je suradnik na projektu *Istočnojadranska operna kazališta (1860. – 1960.) – prostori kreiranja, razvoja i prezentacije umjetnosti i kulture zabave (OPERISM)*. Član je Društva knjižničara Zadar i Radne grupe za

informatijsko-referalnu službu i usluge pri Hrvatskom knjižničarskom društvu.

Brigić, Zrinka, diplomirana teologinja i knjižničarka. Radni vijek provela je u školskoj knjižnici OŠ Mihaela Šiloboda u Sv. Martinu pod Okićem, a od 2019. godine zaposlena je u Gornjogradskoj gimnaziji u Zagrebu, također kao školska knjižničarka.

Crnković, Bernard, magistar inženjer računarskih znanosti, usmjeren je na razvoj naprednih softverskih rješenja za obradu, organizaciju i pretraživanje sadržaja. U svom se radu osobito bavi razvojem platformi s dinamičkim metamodelom koji omogućuje strukturiranje i upravljanje složenim informacijskim sadržajima. Njegov stručni interes usmjeren je na semantičko pretraživanje, umjetnu inteligenciju i razvoj sustava koji korisnicima omogućuju preciznije, kontekstualno i učinkovitije pronalaženje informacija. Kroz svoj rad povezuje suvremene pristupe modeliranju podataka, semantičkim tehnologijama i razvoju fleksibilnih platformi namijenjenih obradi i pretraživanju digitalnih sadržaja.

Crnković, Kristijan, diplomirani inženjer elektrotehnike, direktor je i stručnjak za digitalnu transformaciju. Više od dvadeset godina bavi se razvojem informacijskih rješenja i sustava za pretraživanje i dugotrajno očuvanje digitalnih sadržaja. U svom je radu osobito usmjeren na digitalizaciju kulturne baštine te na razvoj naprednih sustava i modela za upravljanje, opisivanje i očuvanje digitalnih objekata. Stručno se bavi izradom hibridnih metapodatkovnih modela utemeljenih na tehnologiji semantičkoga weba. Njegov interes obuhvaća povezivanje standarda, metapodataka i interoperabilnih tehnologija radi stvaranja održivih i pretraživih digitalnih zbirki i repozitorija. Kroz stručne i razvojne projekte sudjeluje u oblikovanju digitalne infrastrukture koja podupire pristup, očuvanje i ponovnu uporabu digitalnih sadržaja, s posebnim naglaskom na potrebe baštinskih ustanova i složenih digitalnih okruženja.

Crnković, Leticija, magistra inženjerka elektrotehnike i računarstva s iskustvom u razvoju i primjeni inteligentnih sustava koji povezuju preciznost hardverskih rješenja i funkcionalnost suvremenoga softvera. Njezin profesionalni interes obuhvaća širok raspon tehnologija, od algoritamskih rješenja u području robotike do arhitekture responzivnih web i mobilnih aplikacija. U svom radu osobitu pažnju posvećuje povezivanju tehnoloških rješenja s potrebama krajnjih korisnika. Zahvaljujući snažnoj inženjerskoj podlozi, uspješno prevodi složene tehničke procese u jasna, učinkovita i intuitivna korisnička iskustva. Njezin se pristup temelji na aktivnoj komunikaciji s korisnicima, prepoznavanju njihovih stvarnih potreba te usmjeravanju razvoja tehnologije prema praktičnim, održivim i uporabno vrijednim rješenjima.

Čičić Duvnjak, Sara, mag. hist. art., diplomirala je 2011. godine na Odjelu za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru. Od 2015. godine radi na projektu *Od sirove zbirke do digitalne imovine* te stječe bogato iskustvo obrade zbirke i primjene međunarodno priznatih standarda za evidentiranje i menadžment zbirki. Od 2021. godine vodi operativno poslovanje društva Orsula d.o.o. Prije nego se pridružila timu društva Orsula d.o.o., stažirala je u Peggy Guggenheim Collection. Nakon stažiranja radila je kao voditeljica galerija Bačva i Karas Hrvatskog društva likovnih umjetnika, gdje je organizirala, vodila i kurirala izložbe i programe događanja.

Deranja Crnokić, Anuška, mr. sc., diplomirala je 2001. povijest umjetnosti i fonetiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Godine 2007. diplomirala je dvogodišnji dodatni studij muzeologije te magistrirala 2012. s temom *Valorizacija i zaštita ruralne graditeljske baštine Konavala* na istom fakultetu. Od 2004. godine zaposlena je u Ministarstvu kulture i medija Republike Hrvatske u Upravi za zaštitu kulturne baštine. Autorica je više stručnih i znanstvenih članaka o pravnoj zaštiti, valorizaciji i promociji kulturne baštine te upravljanju rizicima. Područje njezina stručnog interesa obuhvaća i primjene novih tehnologija u procesima digitalizacije i georeferenciranja kulturne baštine. Od 2021. godine obavlja dužnost

ravnateljice Uprave za arhive, knjižnice i muzeje te koordinira poslove i aktivnosti vezane uz arhivsku, knjižničnu i muzejsku djelatnost. Aktivno sudjeluje u izradi te izmjenama i dopunama odgovarajućih zakonskih i podzakonskih akata. Sudjelovala je na brojnim konferencijama kao predavačica na teme digitalizacije kulturne baštine, razvoja arhivske, knjižnične i muzejske djelatnosti, skrbi o dokumentaciji, Geoportalu kulturnih dobara RH i promociji kulturne baštine.

Dobrača, Igor, magistar ekonomije, informatike i knjižničarstva te sveučilišni specijalist hrvatsko-talijanskog prevođenja. Radi kao učitelj informatike u osnovnoj školi te stručni suradnik knjižničar u srednjoj školi. Aktivno sudjeluje u projektima prevođenja i lokalizacije računalnog softvera i informatičke literature, posebice u odgojno-obrazovnom području. U svojstvu vanjskog suradnika u nastavnom zvanju naslovnog višeg predavača sudjeluje u izvođenju nastave na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli. Istraživačke aktivnosti usmjerene su mu na informacijske znanosti, obrazovanje i marketing.

Đuretić, Lucija nakon završenog studija muzeologije i upravljanja baštinom te ukrajinistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu radila je kao kustosica u Tiflološkom muzeju te sudjelovala u nekoliko projekata očuvanja lokalne nematerijalne baštine. U području baštine i digitalnih tehnologija nastavila je raditi kao arhivistica u Odjelu zaštite i pohrane građe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Trenutačno je arhivistica u Odjelu digitalne knjižnice NSK, a područja interesa su joj digitalizacija, dugoročno digitalno očuvanje, opis i korištenje digitalizirane kulturne baštine.

Farkaš, Daša, lingvistica, prevoditeljica i lektorica, viša je asistentica na istraživačkoj infrastrukturi HR-CLARIN pri Zavodu za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (www.clarin.hr). Bavi se računalnom lingvistikom, jezičnim tehnologijama i istraživačkim infrastrukturama, a posebno je zanimaju gramatičke strukture slavenskih

jezika i metapodatkovne sheme. Sudjelovala je na brojnim domaćim i međunarodnim lingvističkim konferencijama. Objavila je dvadesetak znanstvenih radova kod domaćih i međunarodnih izdavača. Bila je suradnica na izradi jezičnih resursa za hrvatski jezik kao što su Hrvatski nacionalni korpus i Hrvatska ovisnosna banka stabala. Kao suradnik je aktivno sudjelovala u realizaciji FP7 projekata *ACCURAT* i *XLike*, ICT-PSP projekata *Let'sMT!* i *CESAR*, projektu Europskog socijalnog fonda HR4EU, te projektu HR-XR-XTEND. Suradnica je na projektu ŠKOLARAC. Lektorirala je šezdesetak stručnih i književnih knjiga, slikovnica, priručnika i časopisa.

Furjanić, Sanda, prof. hrvatskoga jezika i književnosti te dipl. knjižničar, zaposlena je kao školska knjižničarka u Gimnaziji Karlovac. U okviru kulturne i javne djelatnosti škole bavi se čuvanjem, prezentiranjem i digitalizacijom stare gimnazijske građe. Uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija digitalizirala je školsku građu iz 19. stoljeća – godišnja izvješća te dio Zbirke nastavnih pomagala iz prirodoslovlja, koja je 2015. proglašena kulturnim dobrom Republike Hrvatske. Uređuje gimnazijsko školsko izvješće te objavljuje publikacije vezane uz povijest Gimnazije Karlovac.

Golubić, Ana, profesorica hrvatskoga jezika i književnosti i diplomirana knjižničarka s više od 22 godine rada u struci. U Knjižnicama grada Zagreba radi dvadeset godina, a na projektu *Digitalizirana zagrebačka baština* od 2020. godine. Trenutačno radi kao katalogizatorica u Knjižnici Božidara Adžije, gdje vodi program Razvoja kritičkog mišljenja. Aktivna je članica Zagrebačkog knjižničarskog društva, članica uredništva Društvenih mreža ZKD-a te uredništva *Novog uveza*. Objavljuje radove u stručnim publikacijama i glasilima te izlaže na stručnim skupovima.

Grgić, Kristina diplomirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2013. godine i stekla zvanje magistre povijesti i magistre edukacije povijesti. Na istom je fakultetu 2020. godine završila diplomski studij bibliotekarstva. Zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u

Zagrebu na radnom mjestu knjižničara u Zbirci rukopisa i starih knjiga. Bavi se obradom stare i rijetke građe, izradom metapodataka za digitaliziranu građu te sudjeluje u radu digitalne knjižnice. U sklopu rada sudjeluje i u predstavljanju Zbirke, radu s korisnicima te u pripremi fizičkih i virtualnih izložbi.

Grzunov, Laura viša je asistentica na Odjelu za informacijske znanosti i tehnologije Sveučilišta u Zadru. Cjelokupno visoko obrazovanje (prije-diplomski, diplomski i doktorski studij) završila je na Sveučilištu u Zadru, a 2025. godine stekla je akademski stupanj doktorice znanosti obranom disertacije na temu primjene masovne podrške (eng. *crowdsourcing*) u znanstvenim projektima u području digitalne humanistike. Predaje na prijediplomskoj i diplomskoj razini kolegije iz područja digitalne humanistike, organizacije informacija, obrade stare i rijetke građe te digitalne transformacije baštine i baštinskih ustanova. Njezini istraživački interesi usmjereni su prema digitalnoj humanistici, istraživanju rukopisa (posebice glagoljskih), uporabi digitalnih metoda i alata pri istraživanju rukopisa, digitalnoj transformaciji baštine te primjeni masovne podrške u znanstvenim projektima i u području kulturne baštine. Bila je suradnica na nekoliko interdisciplinarnih međunarodnih projekata, a danas kao suradnica sudjeluje na istraživačkom projektu *The Library as an Accelerator of the Digital Transformation of Research in the Humanities and Cultural Heritage* (IP-UNIZD2025-28070), koji financira Europska unija – NextGenerationEU.

Hebrang Grgić, Ivana redovita je profesorica na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te predstojnica Katedre za knjigu i nakladništvo. Urednica je i autorica više znanstvenih knjiga te brojnih radova u domaćim i stranim znanstvenim časopisima i zbornicima radova sa znanstvenih skupova. Članica je uredništava časopisa te programskih i organizacijskih odbora znanstvenih i stručnih skupova. Područja interesa su joj nakladništvo, znanstvena komunikacija, povijest knjige te knjižnične zbirke. Autorica je nekoliko

priručnika, *online* tečajeva i jedne izložbe. Godine 2018. pokrenula je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu niz institucijskih projekata objedinjenih pod nazivom *Hrvatski iseljenički tisak* s ciljem izrade bibliografija publikacija Hrvata izvan Hrvatske i digitalizacije odabranih publikacija. Godine 2022. pokrenula je tematski otvoreno dostupan repozitorij *Hrvatski iseljenički tisak* radi pohrane digitaliziranih publikacija i drugih objekata čime povezuje svoja dva najznačajnija znanstvena interesa – istraživanje publikacija hrvatskih iseljenika i otvorenost u znanosti, kulturi i obrazovanju. Od 2025. godine voditeljica je projekta *Komunikacijski obrasci i informacijske potrebe Hrvata u Čileu, Argentini i Brazilu* (Hrvatska zaklada za znanost) te projekta *Publikacije Hrvata u Čileu* (NextGenerationEU). Dobitnica je međunarodnih i domaćih nagrada i priznanja.

Holub, Karolina, knjižničarska savjetnica za razvoj digitalnih knjižnica i zbirki. Zaposlena je u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Od 2022. godine voditeljica je nacionalne matične službe za razvoj digitalnih knjižnica i zbirki. Područje njezina rada obuhvaća razvoj digitalnih knjižnica i zbirki, usklađivanje metapodataka za sve vrste digitalne građe, arhiviranje weba i trajnu pohranu. Sudjeluje u upravljanju projektima digitalizacije i razvoju tematskih portala te je uključena u više domaćih i međunarodnih projekata.

Jelić, Ivan viši je knjižničar i voditelj Knjižnice Božidara Adžije u sklopu Knjižnica grada Zagreba. U svom dugogodišnjem radu u knjižničarstvu posebno se bavi razvojem knjižničnih programa i usluga namijenjenih odraslim korisnicima, projektima digitalizacije te promicanjem uloge knjižnice kao aktivnog kulturnog i društvenog središta zajednice.

Jelušić, Sanja diplomirala je 2017. godine na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. U razdoblju od 2017. do 2018. godine radila je kao diplomirana

knjižničarka u Središnjoj geografskoj knjižnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice pri Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo. U svom se radu bavi poslovima vezanima uz procese digitalizacije građe, a sudjelovala je i u projektu *e-Kultura: digitalizacija kulturne baštine*. Članica je organizacijskog odbora Festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata te Hrvatskog knjižničarskog društva i njegove Komisije za informacijske tehnologije.

Kapec, Ivan diplomirao je 2000. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu latinski jezik s književnošću i grčki jezik s književnošću. Još je kao apsolvant radio kao nastavnik latinskog jezika u Pazinskom kolegiju – Klasičnoj gimnaziji u Pazinu (1996. – 1997.) te 1999. godine u Školi za medicinske sestre u Zagrebu. U XIII. gimnaziji u Zagrebu radio je od 2000. do 2009. kao profesor latinskog jezika. Od 1. srpnja 2009. zaposlen je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Zbirci rukopisa i starih knjiga. Suradivao je s Institutom za filozofiju u Zagrebu (1998. – 2004.) na projektima *Renesansni pojam znanosti*, *Renesansne peripatetičke polemike* te *Temeljni problemi renesansnog novoplatonizma i hrvatski renesansni filozofi*. Prevodi na hrvatski starije hrvatske filozofe (Pavla Skalića, Frana Petrića, Ruđera Boškovića i dr). Suradivao je i s nakladničkom kućom MD kao konzultant u ediciji Nova izdanja za područja klasične književnosti te na festivalu Europske kratke priče. Od 2009. do 2015. bio je član uredništva časopisa *Quorum*, gdje je uređivao tematski blok o glazbi. U tijeku je završetak prijevoda djela Ruđera Boškovića *De maris aestu*, koji će izdati Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Pjesme su mu objavljene u časopisu *Poezija*.

Klajzner, Ivana završila je dvopredmetni diplomski studij muzikologije na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu te informacijskih znanosti (smjer arhivistika) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, kao i izvanredni studij bibliotekarstva na istom fakultetu. Trenutačno radi u Knjižnici Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu.

Klarin Zdravec, Sofija, doktorica informacijskih i komunikacijskih znanosti i knjižničarska savjetnica. U NSK zaposlena je od 1991. godine na Odjelu obrade i u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo. Od 2004. do 2019. godine bila je odgovorna za programe i projekte digitalizacije građe te razvoj digitalne knjižnice, nakon čega postaje pročelnica Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo. Trenutačno obavlja poslove pomoćnice glavne ravnateljice NSK za djelatnost nacionalne knjižnice.

Kocijan, Kristina redovita je profesorica na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, usmjerena na istraživanje i razvoj računalnih jezičnih modela na sjecištu informacijskih znanosti, lingvistike i digitalne humanistike. Od 2000. godine aktivno razvija i primjenjuje računalne modele za hrvatski jezik, s posebnim interesom za sintaktičku analizu, jezične resurse i digitalne korpusse. Sudjelovala je u nizu nacionalnih i međunarodnih projekata usmjerenih na razvoj jezičnih tehnologija, uključujući *UniDive*, *CURLICAT*, *PARSEME*, *CESAR*, *LetsMT!* i projekte posvećene računalnoj sintaksi hrvatskoga jezika, digitalizaciji jezičnih podataka i primjeni NLP-a u specijaliziranim domenama. Autorica je brojnih radova o modeliranju jezika, računalnoj analizi tekstova i razvoju digitalnih resursa, a njezin je istraživački rad usmjeren na povezivanje teorijskih lingvističkih uvida s računalnim metodama i primjenama. Aktivno surađuje u interdisciplinarnim timovima i doprinosi razvoju infrastrukture za napredna istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Kao voditeljica projekta ŠKOLARAC predvodi izgradnju prvog digitalnog korpusa učeničkog pisanja u Hrvatskoj, usmjerenoga na razvoj alata i metodologija koji omogućuju dublje razumijevanje jezičnog razvoja i stvaranje održivih jezičnih resursa za NLP zajednicu.

Kolendić, Matea diplomirala je povijest umjetnosti i muzeologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radila je kao koordinatorica programa u muzejskim i galerijskim institucijama organizirajući izložbe suvremenih umjetnika. Od 2012. godine djelatnica je Službe za javnu

komunikaciju pri Ministarstvu kulture i medija, a 2017. imenovana je višom savjetnicom u Službi za digitalizaciju kulturne baštine. Njezin je rad trenutačno usmjeren na razvoj i provedbu nacionalnog središnjeg sustava za pohranu, agregaciju i dostupnost digitalne kulturne baštine u Službi za digitalizaciju kulturne baštine, Upravi za arhive, knjižnice i muzeje Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Kovač, Anja magistrica je u području biološke oceanografije i morskog ribarstva s višegodišnjim iskustvom u znanstveno-istraživačkom i administrativnom radu. Diplomirala je na Sveučilišnom odjelu za studije mora Sveučilišta u Splitu, gdje je stekla i prvostupničku i magistarsku diplomu. Od 2016. godine zaposlena je na Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, gdje je radila kao viši stručni suradnik na nekoliko nacionalnih i međunarodnih projekata vezanih uz istraživanje i zaštitu morskog okoliša i održivog ribarstva tijekom godina. Danas je zaposlena u Knjižnici i izdavaštvu kao suradnica za izdavaštvo časopisa *Acta Adriatica*. Usavršavala se kroz međunarodne programe, uključujući Erasmus+ stručnu praksu u Poljskoj te edukacije iz upravljanja oceanografskim podacima i programiranja u Pythonu. Redovito pohađa radionice o bibliometriji, znanstvenoj komunikaciji i otvorenoj znanosti te sudjeluje na konferencijama s navedenom tematikom. Aktivno se služi engleskim i talijanskim jezikom te posjeduje napredne računalne vještine relevantne za znanstveni i projektni rad.

Lovrić, Luka prijediplomski studij informacijskih znanosti i povijesti završio je 2020. godine, a diplomski studij povijesti, smjer srednjovjekovna povijest, 2024. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom studija istaknuo se radom na ručnom prijepisu i digitalizaciji *Velike Kamporske kronike*, za što je nagrađen Rektorovom nagradom te Nagradom „Franjo Marković“ Filozofskog fakulteta. Od 2024. godine zaposlen je u Hrvatskom povijesnom muzeju na mjestu kustosa dokumentarista. Njegovi interesi obuhvaćaju srednjovjekovnu povijest, rad s povijesnim izvorima te digitalizaciju i obradu kulturne baštine.

Luetić, Tihana, povjesničarka, znanstvena je savjetnica u Odsjeku za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Njezino je istraživanje fokusirano na hrvatsku društvenu i kulturnu povijest 19. i početka 20. stoljeća, s naglaskom na sveučilišnu povijest te hrvatsko-bugarske odnose u istom razdoblju. Kao autorica i suautorica objavila je četiri knjige vezane uz povijest Sveučilišta u Zagrebu, uredila nekoliko zbornika radova te objavila više znanstvenih radova u hrvatskim i inozemnim publikacijama.

Ljubek, Anamarija završila je studij kulturologije, smjer knjižničarstvo, na Odjelu za kulturologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Trenutačno radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, gdje obavlja poslove vezane uz Hrvatski arhiv weba.

Maras Kraljević, Josipa, povjesničarka i arhivistica. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pedagoško iskustvo stjecala je kao profesorica povijesti u osnovnoškolskoj i gimnazijskoj ustanovi, a 2006. godine zaposlila se u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata (HMDCDR) u Zagrebu, gdje radi kao povjesničarka i viša arhivistica u Odsjeku za nekonvencionalno arhivsko gradivo. Autorica je više stručnih i znanstvenih radova i prikaza te suautorica triju znanstvenih knjiga s temom iz Domovinskog rata. Sudjelovala je na brojnim skupovima arhivističkih i historiografskih profila. Od 2023. godine koordinatorica je i predstavnica HMDCDR-a u sustavu provedbe Sporazuma o korištenju e-Kulture. Kao stručna suradnica surađivala je s muzejskim ustanovama u Zagrebu te bila članica različitih povjerenstava na državnoj i gradskoj razini.

Marić, Ivan ravnatelj je Sveučilišnog računskog centra – Srca, gdje je započeo karijeru 1990. godine. Imao je važnu ulogu u stvaranju i izgradnji hrvatske akademske i istraživačke mreže početkom 1990-ih te od tada sudjeluje u brojnim nacionalnim inicijativama vezanim prvenstveno uz izgradnju nacionalne e-infrastrukture sustava znanosti i visokog

obrazovanja te interneta u RH. Vodio je provedbu strateškog projekta *Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO)*, kojim je izgrađena nova generacija e-infrastrukture za modernu i multidisciplinarnu znanost, vrhunska istraživanja i obrazovni sustav RH. Trenutačno predsjedava Vijećem inicijative za Hrvatski oblak otvorene znanosti (HR-00Z). Član je Strateškog odbora za istraživačku infrastrukturu Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Stručne radne skupine za izradu Prijedloga Nacionalnog plana i Akcijskog plana za razvoj umjetne inteligencije Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kao i Povjerenstva za digitalnu transformaciju Sveučilišta u Zagrebu. Na međunarodnoj razini aktivno je uključen u izgradnju i upravljanje velikim paneuropskim e-infrastrukturama poput GÉANT-a i EGI-ja. Obnaša više dužnosti u međunarodnim organizacijama i tijelima, a u svojstvu predstavnika Republike Hrvatske, izaslanik je u Upravnom odboru EOSC udruženja (European Open Science Cloud Steering Board) i Glavnoj skupštini EOSC udruženja.

Mihaljević, Tanja, prof. fizike i kemije, prof. savjetnik fizike zaposlena u Gimnaziji Karlovac. Uz redovne obveze u nastavi, istaknula se u projektu obnove starih učila fizikalnog kabineta. Restaurirano je 36 učila, što je 2015. godine rezultiralo uvrštavanjem zbirke na listu kulturnog dobra Republike Hrvatske. Kao voditeljica ove zbirke brine o njezinu tehničkom održavanju i očuvanju te je aktivno predstavlja javnosti kroz različite projekte.

Mikić-Grginčić, Aleksandra, viša knjižničarka u Zavičajnom odjelu Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac. Od 2011. godine radila je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na odjelu za Međuknjižničnu posudbu te kao koordinatorica nabave elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu. Članica je programskih i organizacijskih odbora nekoliko skupova te urednica digitalnog portala karlovačke knjižnice. Bavi se organizacijom izložbi, zaštitom stare građe, koordinatorica je nakladništva Knjižnice te voditeljica digitalizacije fonda Zavičajne zbirke.

Miletić, Marija zvanje magistre edukacije hrvatskoga jezika i književnosti stekla je na Filozofskom fakultetu u Osijeku, a studij knjižničarstva završila je na Filozofskom fakultetu u Rijeci. Položila je stručni ispit 2022. godine i stekla zvanje diplomiranog knjižničara. Zaposlena je kao stručna suradnica knjižničarka u Pomorskoj školi Bakar, a 2026. godine promovirana je u zvanje mentora. Kroz svakodnevnu suradnju s nastavnicima u odgojno-obrazovnom procesu, za učenike organizira radionice poticanja čitanja, informacijske pismenosti te očuvanja i interpretacije kulturne baštine. Angažirana je u prijavama i provedbi projekata financiranih iz fondova EU i Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih te Ministarstva kulture i medija RH. U listopadu 2025. godine u povodu Svjetskog dana učitelja, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih nagradilo ju je kao jednu od 522 najboljih odgojno-obrazovnih radnika u školskoj godini 2024./2025. Članica je Upravnog odbora Knjižničarskog društva Rijeka u mandatu 2024. – 2026. Bila je članica IFLA-ine radne skupine Woman, Information and Libraries (u mandatu 2023. – 2025.), a trenutačno je članica radne skupine Digital Humanities/Digital Scholarship (u mandatu 2025. – 2027.). Volontirala je na IFLA-inim međunarodnim kongresima knjižničara u Dublinu (2022.), Rotterdamu (2023.) i Astani (2025.).

Perović, Zoran po završetku srednje škole u Dubrovniku, 1985. upisuje jednopredmetni studij povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je 1992. godine. Od 1996. zaposlen je kao arhivist u Državnom arhivu u Dubrovniku. Stručni ispit za zvanje arhivista položio je 1999. godine. Od 2006. godine voditelj je Odjela, danas Odsjeka za zaštitu i obradu arhivskoga gradiva Dubrovačke Republike, francuske uprave i starijega gradiva otoka Korčule do 1797. Godine 2015. stekao je zvanje višeg arhivista, a 2025. i zvanje arhivskog savjetnika. Sudjelovao je i izlagao na brojnim arhivističkim i srodnim stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Puh, Milan diplomirao je portugalski jezik i književnost te antropologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Godine 2012. godine

magistrirao je iz područja filologije i portugalskog jezika na Sveučilištu u São Paulu. Diplomirao je povijest te doktorirao u području obrazovanja i lingvistike na Sveučilištu u São Paulu, gdje je i zaposlen. Koordinirao je istraživački projekt *Povijest Hrvatske i hrvatskih imigranata u Brazilu* čiji su rezultati četiri knjige čiji je suautor i urednik. Od 2022. godine stalni je istraživač u poslijediplomskom programu za obrazovanje u São Paulu, a od 2025. godine stalni je istraživač u poslijediplomskom programu za jezik i kulturu na Universidade Federal da Bahia. Od 2023. do 2026. godine radio je kao profesor na Instituto de Letras da Universidade Federal da Bahia, u području portugalskog kao drugog/stranog jezika. Koordinator je istraživačke skupine Jezici i kulture u pokretu (MOVIMENTA). Od 2024. godine koordinator je istraživačkog projekta *Orijentalni studiji u/kroz knjižnicu* Centra za afro-orijentalne studije na Universidade Federal da Bahia (CEAO). Aktivno surađuje s hrvatskom zajednicom u São Paulu u istraživanjima, u organizaciji edukacije i radionica povezanih s učenjem hrvatskoga jezika te u drugim aktivnostima (npr. izložbe i sajmovi knjiga).

Rubić, Jelena voditeljica je Službe za digitalizaciju kulturne baštine pri Upravi za arhive, knjižnice i muzeje u Ministarstvu kulture i medija. Koordinira rad nacionalnog infrastrukturnog sustava za digitalizaciju kulturne baštine te organizira i provodi informacijske aktivnosti u području arhiva, audiovizualne tehnologije, knjižnica i muzeja. Prati, proučava i istražuje digitalizaciju kulturne baštine u okviru programa kulturnog razvoja i kulturnih politika. Planira, provodi i prati nacionalne i europske projekte digitalizacije u području kulturne baštine. Organizira i prati rad nacionalnih stručnjaka u području kulture i informacijskih tehnologija radi izrade smjernica i uputa za digitalizaciju kulturne baštine te nacionalnih mjera za jačanje i promicanje svijesti o digitalizaciji. Organizira i prati koordinirane aktivnosti potrebne za stvaranje sinergije između nacionalnih i europskih politika digitalizacije kulturne baštine.

Ružić, Slaven diplomirao je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2004. godine. Iste godine zasnovao je radni

odnos u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, u statusu arhivista-pripravnik. Od 2006. radi u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata iz Zagreba (Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata) kao arhivist, a od 2016. kao viši arhivist. Bavi se pisanjem znanstvenih radova, vođenjem računalne evidencije o stradalim hrvatskim braniteljima, civilima i pripadnicima postrojbi pobunjenih Srba i JNA, kao i sređivanjem te obradom arhivskog gradiva Republike Srpske Krajine (RSK) nastalog u razdoblju od 1991. do 1995. na privremeno okupiranom području Republike Hrvatske. Godine 2013. doktorirao je s temom *Djelovanje 'Vlade Republike Srpske Krajine' 1991. - 1995.* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Autor je brojnih znanstvenih radova koji se bave problematikom Domovinskog rata (poglavito se bavi vojnim, demografskim i civilnim temama), koje objavljuje u najeminentnijim hrvatskim časopisima, autor je te urednik nekolicine knjiga o istoj tematici. Član je Društva za hrvatsku povjesnicu, Istarskog povijesnog društva i Matice hrvatske te posjeduje aktivno znanje engleskog i njemačkog jezika. Tijekom 2019. izabran je u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika.

Skelin, Anita, prof. dr. sc., lingvistica je i fonetičarka zaposlena u Zavodu za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirala je na lingvističkoj temi *Hrvatski sleng kao odraz identiteta mladih*. Bavi se temama iz područja sociolingvistike, kontaktne lingvistike, istraživanjima jezika i identiteta, analizom diskursa. Od 2013. godine obnaša dužnost predstojnice Zavoda za lingvistiku. Sudjeluje u izvođenju nastave iz kolegija: Sociolingvistika, Kultura i jezik, Kontaktna lingvistika i Jezici, kulture i identiteti mladih na više različitih odsjeka Filozofskog fakulteta. Sudjelovala je na provedbi nekoliko znanstvenih projekata: *Neologizmi – problemi teorije i primjene* i *Neologizmi u hrvatskome i europskome kontekstu*, *Languages in a Network of European Excellence (LINEE)*, *Međujezične* i međukulturalne veze te konstrukcija nacionalnog identiteta u slovenskome i hrvatskome turističkom diskursu. Članica je Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku.

Stančić, Hrvoje redoviti profesor u trajnom izboru i prodekan za poslovanje Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član je Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti gdje je predstojnik Katedre za arhivistiku i dokumentalistiku. Njegov znanstveni interes usmjeren je prema problematici suvremene arhivistike. Napose se usredotočio na problematiku digitalnoga gradiva, izvorno nastalog u e-obliku ili digitaliziranog, procedura pri oblikovanju i strukturiranju digitalnih arhiva, postupaka zaštite, dugoročnog (o)čuvanja e-gradiva i postupaka za očuvanje njegove autentičnosti kao i primjene suvremenih tehnologija poput blockchain tehnologije i umjetne inteligencije u arhivima. Urednik je knjige *Trust and Records in an Open Digital Environment*, suautor *Arhivističkog rječnika. Englesko-hrvatskog, hrvatsko-engleskog*, autor knjige *Digitalizacija* te autor ili suautor više od 80 znanstvenih i stručnih radova. Na projektu *InterPARES Trust AI* (2021. – 2026.) član je Izvršnog odbora. Član je predsjedništva Hrvatskog arhivističkog društva (HAD). Član je Centra za međunarodna istraživanja suvremenih arhivskih zapisa (CISCRA, Vancouver, Kanada). Dobitnik je dviju medalja za inovacije vezanih uz blockchain na međunarodnim izložbama inovacija – brončane na izložbi ARCA 2021 te srebrne na izložbi ARCA 2022. Član je stručnog vijeća Centra za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije (CIRT) Sveučilišta u Zagrebu.

Stanić Palašti, Marina diplomirala je muzikologiju na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu 2006. godine te bibliotekarstvo na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2009. godine. Stručno zvanje diplomirane knjižničarke stekla je iste godine polaganjem stručnog ispita za knjižnično osoblje. Od 2006. zaposlena je u Zbirci muzikalija i audiomaterijala u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu gdje se bavi obradom zvučne građe, rukopisnih i tiskanih muzikalija te radom s korisnicima.

Stojević, Zvonko magistar je tehničkih znanosti, brodski arhitekta i kolekcionar umjetnina. Vlasnik je zbirke „Zvonko Stojević Museum Collection“, koja sadrži više od 50.000 predmeta organiziranih primjenom

međunarodnih standarda Object ID i Spectrum 5. Zbirka je u potpunosti digitalizirana. Međunarodni je poslovni čovjek s preko 50 godina iskustva na polju promocije i zaštite kulturne baštine.

Šejć, Laura stručna je suradnica u Službi za digitalizaciju kulturne baštine pri Upravi za arhive, knjižnice i muzeje u Ministarstvu kulture i medija. Magistrirala je arheologiju te muzeologiju i upravljanje baštinom, a 2026. godine doktorirala je arheologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njezin je rad usmjeren na promociju digitalizirane kulturne baštine, administraciju projekata digitalizacije kulturne baštine te diseminaciju rezultata digitaliziranih kulturnih sadržaja. Glavni istraživački interesi uključuju digitalizaciju baštine, digitalno pripovijedanje, digitalne alate i nove metode promocije kulturne baštine.

Šerbu, Vedran informatički je savjetnik u Državnom arhivu u Dubrovniku. Rođen je 1972. godine u Dubrovniku. Diplomirao je informacijske znanosti te povijest na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Do 2019. godine radio je kao voditelj IT službe u privatnom sektoru, a potom počinje raditi u Državnom arhivu u Dubrovniku kao informatičar te aktivno sudjeluje u većini projekata digitalizacije navedene ustanove. Član je udruge ICARUS Hrvatska i EuropeanaTech zajednice koja okuplja stručnjake, programere i istraživače iz sektora istraživanja i razvoja unutar šire Europeana mreže. Štefanac, Tamara zaposlena je u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu kao viša arhivistica. Diplomirala je povijest umjetnosti, komparativnu književnost i arhivistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te doktorirala u području informacijskih znanosti na Sveučilištu u Zadru. Sudjelovala je na brojnim konferencijama u Hrvatskoj i inozemstvu te je autorica više znanstvenih i stručnih radova iz područja upravljanja kulturnom baštinom i informacijskih znanosti.

Štefanec, Vanja, mag. inf., asistent je pri Zavodu za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, doktorski student pri Centru za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu te gostujući doktorski

student na Max Planck Institute for Psycholinguistics u Nijmegenu, Nizozemska. Trenutačno radi kao tehnički koordinator hrvatskog članstva u istraživačkoj infrastrukturi CLARIN-ERIC (HR-CLARIN). Sudjelovao je u brojnim domaćim i inozemnim projektima (*CESAR*, *XLike*, *MARCELL*, *CURLICAT*, *HR-XR-XTEND*) kao programer i računalni lingvist, stručnjak za prikupljanje i obradu jezične građe te održavanje i pohranu skupova jezičnih podataka. Radio je također kao softverski arhitekt i back-end programer u privatnom sektoru fokusirajući se na web tehnologije. Njegovi interesi uključuju i istraživanja jezičnoga razvoja, jezične morfologije te jezične sposobnosti kao kognitivne osobine.

Šuljak, Matea diplomirala je povijest umjetnosti i anglistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Iskustvo je stjecala kao profesorica engleskog jezika u školi stranih jezika, a od 2023. godine zaposlena je u društvu Orsula d.o.o. gdje kao stručna suradnica radi na obradi i upravljanju umjetničke zbirke i arhiva te digitalizaciji predmeta kulturne baštine prema međunarodnim standardima Spectrum 5, Object ID i CIDOC. Dobitnica je zajedničke nagrade „Franjo Marković“ za istraživačke rezultate na projektu *Tik-tak: tempus volat, hora fugit, HOROLOGIUM MANET* o velikim urama Vendelina Jägera u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. U sklopu projekta, od 2016. do 2017. godine sudjelovala je u organizaciji izložbe i objavila nekoliko znanstvenih radova.

Tomasović, Željka izvanredna je profesorica na Odjelu za informacijske znanosti i tehnologije Sveučilišta u Zadru. Doktorirala je elektrotehniku (elektroniku) te stekla diplomu iz računarstva na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu. Njezini glavni istraživački interesi obuhvaćaju digitalnu obradu i analizu signala i slike te računalni vid, s primjenom u istraživanjima digitalne humanistike. Izvodi nastavu na prijediplomskoj, diplomskoj i doktorskoj razini u području elektrotehnike te računalnih i informacijskih znanosti, uključujući kolegije iz optoelektronike, multimedijских sustava, baza podataka, upravljanja podacima, umjetne inteligencije, analize i obrade signala i slike, digitalne fotografije, digitalne

transformacije baštine i baštinskih institucija te digitalne humanistike. Radila je u multidisciplinarnim okruženjima, surađujući sa stručnjacima iz tehničkih znanosti i humanistike. To je iskustvo oblikovalo njezin pristup poučavanju, omogućujući integraciju različitih perspektiva u nastavi. Aktivno je sudjelovala u brojnim nacionalnim i međunarodnim istraživačkim projektima, kao i u ljetnim školama za doktorande, gdje je poučavala napredne teme iz digitalne obrade signala, primjene umjetne inteligencije u kulturnoj baštini te računalnih metoda u interdisciplinarnim istraživanjima.

Tomić, Marijana, prof. dr. sc., zaposlena je na Odjelu za informacijske znanosti i tehnologije Sveučilišta u Zadru te je suradnica Centra za istraživanje glagoljaštva istog Sveučilišta. Predaje na prijediplomskom, diplomskom i doktorskom sveučilišnom studiju na Odjelu za informacijske znanosti i tehnologije, i to kolegije iz područja teorije i prakse organizacije informacija, digitalne humanistike i digitalne transformacije baštine, bibliografije i bibliografske heuristike, katalogizacije stare i rijetke građe te povijesti knjige i knjižnica. (Ko)mentorica je velikog broja završnih i diplomskih radova, te komentor i mentor doktorskih radova, osobito na temu digitalizacije i obrade stare i rijetke građe, građanske znanosti i glagoljaštva. Istraživački interesi obuhvaćaju digitalnu humanistiku, digitalnu transformaciju kulturne baštine i AKM ustanova, AKM laboratorije, bibliografsku organizaciju informacija u knjižnicama, istraživanja rukopisa, kodikologiju, inkunabulistiku, hrvatsko glagoljaštvo, uporabu digitalnih metoda i alata pri istraživanjima u području glagoljaštva, i srodna područja. Voditeljica je projekta *Knjižnica – akcelerator digitalne transformacije znanstvenih istraživanja u području humanističkih znanosti i kulturne baštine (UNILIB – HUB)* – institucijski projekt, financiranje NextGenerationEU (2025. – 2029.) te suradnica niza drugih projekata.

Tumbas, Karolina magistra je antropologije, grčkog jezika i književnosti te bibliotekarstva, diplomirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 2019. godine zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj

knjižnici u Zagrebu, u Zbirci rukopisa i starih knjiga na radnom mjestu stručne suradnice za staru i rijetku građu. U svom radu sudjeluje u obradi rukopisne i tiskane građe te rukopisnih ostavština, pripremi građe za digitalizaciju i izlaganje te u izgradnji digitalnih zbirki. Također sudjeluje u stručnim projektima, suradnji s drugim odsjecima i institucijama te u radu s korisnicima i predstavljanju građe iz Zbirke.

Vičević, Marlena, diplomirana knjižničarka. Završila je prijediplomski studij kroatistike i informacijskih znanosti te diplomski studij arhivistike i bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu od 2024. godine u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice pri Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo. Zadužena je za poslove vezane uz procese digitalizacije građe te rad u Sustavu eOP. Članica je organizacijskog odbora Festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata.

Vlašić, Vesna, viša knjižničarka. Diplomirala je povijest umjetnosti i talijanski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1994. godine je zaposlena u Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Stručni ispit za zvanje diplomirane knjižničarke položila je 1996. godine s temom *Zaštita crteža i grafika u Grafičkoj zbirci*, a stručni ispit za zvanje kustosice položila je 2005. godine. Zvanje više knjižničarke stekla je 2015. godine.

Volarević, Ivan diplomski studij arheologije završio je na Sveučilištu u Zadru 2011., a studij knjižničarstva na Sveučilištu u Mostaru 2014. godine. Po završetku studija zaposlen je na radnim mjestima muzejskog kustosa i knjižničara u školskim i narodnim knjižnicama čime stječe stručna zvanja kustos i knjižničar. Od 2022. godine zaposlen je na mjestu knjižničara za baštinske zbirke pri Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Profesionalni interesi usmjereni su mu na razne aspekte kulturne baštine, posebno pisane baštine, kroz pravnu i fizičku zaštitu te prikupljanje i analizu podataka, te lokalnu dalmatinsku

i neretvansku kulturnu baštinu kroz interpretaciju i prezentaciju na izložbama, likovnim i edukativnim radionicama te objavljivanjem popularnih i znanstvenih radova.

Vukić, Katarina diplomirala je hrvatski jezik i književnost te informacijske znanosti, smjer knjižničarstvo. Arhivistica je u Državnom arhivu u Zadru i doktorandica na poslijediplomskom doktorskom studiju Društvo znanja i prijenos informacija na Sveučilištu u Zadru. Znanstveni i stručni interes usmjeren je na standarde i modele za opis i pristup građi u knjižnicama i arhivima, digitalnu transformaciju arhiva i arhivske baštine te mogućnosti suradnje informacijskih stručnjaka i istraživača u digitalnom okruženju. Suradnica je na projektu *Istočnojadranska operna kazališta (1860. – 1960.) – prostori kreiranja, razvoja i prezentacije umjetnosti i kulture zabave (OPERISM)* voditeljice izv. prof. dr. sc. Katice Burić Čenan s Odjela za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru. Na projektu iste voditeljice, *Teatro Verdi / Teatro Nuovo – rekonstrukcija djelovanja drugog zadarskog opernog kazališta*, radila je na aplikacijskom profilu i koordinirala rad na bibliografskom opisu opernih plakata te identifikaciji i unosu metapodataka o opernim izvedbama, osobama i opernim društinama koje su sudjelovale u njihovoj realizaciji. Od 2020. do 2021. godine bila je članica Radne grupe arhivskih djelatnika (koordinatorica dr. sc. Dubravka Kolić, Državni arhiv u Zadru), koja je sudjelovala u razvoju Pravilnika KAM.

Zamljačanec, Maša diplomirala je povijest. Kao kustosica i muzejska pedagoginja vodi programe te sudjeluje u umjetničko-istraživačkim projektima i radionicama institucionalne i izvaninstitucionalne kulturne scene. U Muzeju grada Koprivnice radi od 2012. godine, a tu i danas razvija pedagoški pristup za sve uzraste učeći ih što kulturna baština jest, ali i što može biti. Uz stručna vodstva i radionice koje osmišljava i održava, pokrenula je programe među kojima su važniji *Muzej u školi* – donosi kulturne programe u škole, *Muzej za 5!* – dogradnja formalnom obrazovanju u prostoru muzeja, *Skriveno lice Koprivnice* – bilježi suvremenu povijest grada. Osmislila je i pokrenula *Ropotarnicu*, program

kojim se razvija najmlađa publika u suradnji obrtnika, učitelja, učenika i obitelji. Vodi Zbirku arhitekture i urbanizma, autorica je i suautorica likovnih te tematskih izložbi među kojima su vrlo uspješne bile one o razvoju školstva, povijesti kazališta, javnom zdravstvu, povijesti mode i dr. Uvijek stavlja u prvi plan ljude i njihov rad prilagođavajući programe publici za koju su napravljeni. Provodi edukativne šetnje koje spajaju baštinu i rekreaciju i donose biografije bitnijih stanovnika i zanimljive priču o gradu. Autorica je nekoliko edukativnih publikacija – *Velika znanja iz malog muzeja*, *Ukipljeni vodič*, *Kulturni vodič Koprivnice* te muzejske početnice *Baština je zabavna*. Usavršavala se kroz samostalni rad i organizirane edukativne programe.

Zglav, Paula magistra je pedagogije te latinskog jezika i rimske književnosti (Sveučilište u Zadru). Arhivistica je u Državnom arhivu u Dubrovniku u Odsjeku za zaštitu, obradu i sređivanje arhivskog gradiva – arhivski fondovi Dubrovačke Republike, francuske uprave i starijeg arhivskog gradiva Korčule do 1797. Članica je Hrvatskog arhivističkog društva. Glavno područje interesa obuhvaća joj medievistiku, paleografiju s diplomatikom te istraživanje i digitalizacija gradiva putem sustava MISHA (*Multi-spectral Imaging System for the Humanities and Archives*).

Zmajlović, Marija magistra je informatologije i arhivistica zaposlena na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Prvo profesionalno iskustvo stekla je radeći u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, gdje je sudjelovala u poslovima digitalizacije arhivskoga gradiva, radu s nekonvencionalnim izvorima te razvoju i upravljanju digitalnim arhivima u sklopu projekta *e-Kultura*, koristeći sustav Goobi. Položila je stručni ispit za arhivista, specijalista za novije arhivsko gradivo. U svom se radu bavi poslovima digitalizacije, obrade i upravljanja arhivskim gradivom te primjenom digitalnih alata u arhivskom okruženju. Sudjelovala je u znanstvenim i stručnim projektima, uključujući projekt preoblikovanja kontaktnih pedagoških radionica Hrvatskog državnog arhiva u e-oblik. Suautorica je jednog znanstvenog rada, a sudjelovala je i na stručnim skupovima. Članica je Hrvatskog arhivističkog društva (HAD).

Žilić, Tomislava, magistra informatologije i informacijske tehnologije (Filozofski fakultet u Osijeku). Diplomirana je knjižničarka u Odjelu digitalne knjižnice u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Bavi se procesima prihvata, obrade i pohrane digitalne građe u sustavu e-obveznog primjerka koji uključuje komunikaciju s nakladnicima, kontrolu kvalitete i dugoročnu pohranu digitalne građe.

Žužak Horvatić, Maja završila je prijediplomski studij talijanskog jezika i književnosti i informacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a potom i diplomski studij bibliotekarstva. Od 2012. zaposlena je u Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“ u Karlovcu. Od 2015. godine radi u Zavičajnom odjelu na poslovima koji uključuju praćenje izdavaštva, tekuću i retroaktivnu nabavu građe, priređivanje izložbi, kreiranje mrežnog sadržaja, izradu bibliografskih bilješki, promociju zavičajne zbirke i odgovaranje na informacijske upite i predlaganje literature. Članica je Povjerenstva za otpis i reviziju građe, suradnica na digitalnom portalu Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac te urednica i kreatorica sadržaja mrežne stranice *Zavičajni kalendar*.

Programski odbor

Karolina Holub, knjižničarska savjetnica

dr. sc. Sofija Klarin Zdravec, knjižničarska savjetnica (predsjednica)

dr. sc. Koraljka Kuzman Šlogar

Renata Petrušić, knjižničarska savjetnica

Tamara Runjak, knjižničarska savjetnica

red. prof. dr. sc. Goran Zlodi

Organizacijski odbor

Marija Dizdar Mihaljević

Lucija Đuretić

Sanja Jelušić

Matilda Justinić

Maja Mlinarević

Renata Petrušić (predsjednica)

Maja Priselac

Marlena Vičević

Tomislava Žilić

Impresum

Nakladnik

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb

Za nakladnika

Ivanka Stričević

Urednice

Renata Petrušić
Tomislava Žilić
Matilda Justinić

Grafički izgled i priprema

Sanja Jelušić
Marlena Vičević
Goran Hasanec

Mjesto i godina objavljivanja

Zagreb, 2026.

ISSN 3102-5269

NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU